

ДОСТЪПНАТА СИГУРНОСТ
ЗАСТРАХОВАНЕ

ПАПКА „ТЕХНИЧЕСКО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ”
В ПРОЦЕДУРА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА С
ПРЕДМЕТ:

„Застраховане на сгради, имущество, земеделски култури и моторни превозни средства, ползвани и управлявани от администрацията на Министерския съвет за 2019 г.”,

ЗА

III обособена позиция: „Застраховане на сгради – публична и частна държавна собственост - със съответното оборудване, машини, съоръжения, компютърна и офис техника, стопански инвентар към тях, активи с художествена и историческа стойност и други активи, ползвани и управлявани от АМС, земеделски култури (лозови масиви и бадемова градина) и реколтата им, и продукцията на Винарска изба „Евксиноград“

**ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО
„ОЗК-ЗАСТРАХОВАНЕ” АД**

/пълно наименование на участника/

**ДО
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
ГР. СОФИЯ,
БУЛ. „КНЯЗ АЛ. ДОНДУКОВ” № 1**

Обществена поръчка, възлагана чрез събиране на оферти с обява по реда на Глава Двадесет и шеста от ЗОП, с предмет: „Застраховане на сгради, имущество, земеделски култури и моторни превозни средства, ползвани и управлявани от администрацията на Министерския съвет за 2019 г.”, със следните обособени позиции:

I обособена позиция: „Моторни превозни средства – задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, застраховка „Злополука” на водача и пътниците в МПС“ и застраховка „Каско – всички рискове“;

II обособена позиция: „Застраховка на преносими компютри (лаптопи, таблети)“;

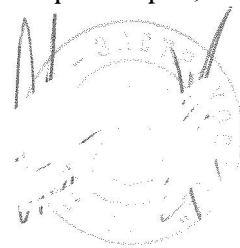
III обособена позиция: „Застраховане на сгради – публична и частна държавна собственост - със съответното оборудване, машини, съоръжения, компютърна и офис техника, стопански инвентар към тях, активи с художествена и историческа стойност и други активи, ползвани и управлявани от АМС, земеделски култури (лозови масиви и бадемова градина) и реколтата им, и продукцията на Винарска изба „Евксиноград“

ТЕХНИЧЕСКО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

по Обособена позиция № 3:

„Застраховане на сгради – публична и частна държавна собственост - със съответното оборудване, машини, съоръжения, компютърна и офис техника, стопански инвентар към тях, активи с художествена и историческа стойност и други активи, ползвани и управлявани от АМС, земеделски култури (лозови масиви и бадемова градина) и реколтата им, и продукцията на Винарска изба „Евксиноград“, съгласно пълното описание на предмета на поръчката и Списък – Приложение № 10.5, както следва:

- Административна сграда на Министерски съвет, част от сграда, находяща се на адрес: гр. София, бул. „Дондуков” № 1;**
- Гараж, находящ се на адрес: гр. София, ул. „Йоаким Кърчовски” № 1;**
- Част от Административна сграда, находяща се на адрес: гр. София, ул. „Сердика” № 6 - 8;**

- Комплекс „Бояна”, Стопанство „Евксиноград” и Обект „Шабла”, със съответните машини, съоръжения, оборудване, компютърна и офис техника и инвентар;
- Жилищата, гаражите и помещение, предвидено за магазин от ведомствения жилищен фонд на Министерския съвет;
- Земеделски култури (лозови масиви и бадемова градина), реколтата им и продукцията на ВИ „Евксиноград”, находящи се в стопанство „Евксиноград”,

за следното застрахователно покритие: пожар - основно покритие; експлозия, имплозия; падащи летящи тела или части от тях; умишлен пожар; бедствия; земетресение; наводнение; мълния, буря, ураган, градушка, проливен дъжд; увреждане от тежест при натрупване на сняг и/или лед, морски вълни; свличане или срутване на земни пластове и/или увреждане от действие на подпочвени води; авария на водопроводни, канализационни, газопроводни, паропроводни, електропроводни и други подобни съоръжения, както и експлозия на такива съоръжения; изтичане на вода и пара; токов удар, индукция, свръхнапрежение; течове от В и К инсталации; увреждане на имущества вследствие на удар от превозно средство; увреждане на имущества вследствие на авария с товарни и разтоварни машини при товарене и разтоварване; стачки, граждански вълнения, бунтове, размирици; палеж, взривяване; чупене на стъкла, витрини, рекламни надписи и табели; злоумишлени действия на трети лица; внезапно изтичане на вода от спринклерни инсталации; разчистване на останки вследствие на настъпило застрахователно събитие /не по-малко от 5 % от застрахователната сума/; тероризъм; разходи за ограничаване на щетите при настъпване на застрахователно събитие; кражба чрез взлом или грабеж; пълна или частична загуба на продукцията на винарска изба „Евксиноград”; пълна или частична загуба на лозови масиви и бадемова градина, както и пълна или частична загуба на реколтата им, причинени от природни бедствия, пожари, слани, измръзвания, мълнии, буря, градушка, ураган, дъждове, наводнения.

Застрахователна сума – посочена е в Приложение, е равна на балансовата стойност на застрахованото имущество. Посочената застрахователна сума се приема за действителна стойност на застрахованото имущество.

Застрахователна премия - определя се от тарифна ставка, която е % от застрахователната сума, съгласно посочения по-горе списък – Приложение.

Възстановителната стойност на застрахованите имущества (сгради със съответните машини, съоръжения и оборудване, стопански инвентар, земеделски култури -лозови масиви и бадемова градина, както и реколтата им) е застрахователната сума, определена в Приложението.

Застрахователното покритие да не бъде ограничавано в зависимост от вида, спецификата и местонахождението на застрахованото имущество.

Застрахователят да предвиди възможности:

а/ при промяна на активите в посока намаление в хода на изпълнение на поръчката, при което застрахователната премия се намалява съразмерно на отпадналата необходимост, без за това да се дължат финансови компенсаци;

б/ при промяна на активите в посока увеличение в хода на изпълнение на поръчката, се сключва добавък към застраховката и се заплаща допълнителна премия при същото тарифно число от офертата на застрахователя.

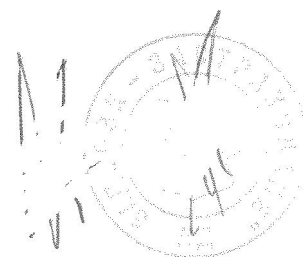
След запознаване с условията за участие, изискванията на възложителя и техническите спецификации за настоящата обществена поръчка, представяме следното техническо предложение за **Обособена позиция № 3: „Застраховане на сгради – публична и частна държавна собственост - със съответното оборудване, машини,**

съоръжения, компютърна и офис техника, стопански инвентар към тях, активи с художествена и историческа стойност и други активи, ползвани и управлявани от АМС, земеделски култури (лозови масиви и бадемова градина) и реколтата им, и продукцията на Винарска изба „Евксиноград“, съгласно пълното описание на предмета на поръчката и Списък - Приложение:

1. **Обект на застраховане:** сгради – публична и частна държавна собственост - със съответното оборудване, машини, съоръжения, компютърна и офис техника, стопански инвентар към тях, активи с художествена и историческа стойност и други активи, ползвани и управлявани от АМС, земеделски култури (лозови масиви и бадемова градина) и реколтата им, и продукцията на Винарска изба „Евксиноград“, съгласно пълното описание на предмета на поръчката и Списък – Приложение № 10.5, както следва:

- Административна сграда на Министерски съвет, част от сграда, находяща се на адрес: гр. София, бул. „Дондуков“ № 1;
- Гараж, находящ се на адрес: гр. София, ул. „Йоаким Кърчовски“ № 1;
- Част от Административна сграда, находяща се на адрес: гр. София, ул. „Сердика“ № 6 - 8;
- Комплекс „Бояна“, Стопанство „Евксиноград“ и Обект „Шабла“, със съответните машини, съоръжения, оборудване, компютърна и офис техника и инвентар;
- Жилищата, гаражите и помещение, предвидено за магазин от ведомствения жилищен фонд на Министерския съвет;
- Земеделски култури (лозови масиви и бадемова градина), реколтата им и продукцията на ВИ „Евксиноград“, находящи се в стопанство „Евксиноград“,

2. **Покрити рискове:** пожар - основно покритие; експлозия, имплозия; падащи летящи тела или части от тях; умишлен пожар; бедствия; земетресение; наводнение; мънция, буря, ураган, градушка, проливен дъжд; увреждане от тежест при натрупване на сняг и/или лед, морски вълни; свличане или срутване на земни пластове и/или увреждане от действие на подпочвени води; авария на водопроводни, канализационни, газопроводни, паропроводни, електропроводни и други подобни съоръжения, както и експлозия на такива съоръжения; изтичане на вода и пара; токов удар, индукция, свръхнапрежение; течове от В и К инсталации; увреждане на имущества вследствие на удар от превозно средство; увреждане на имущества вследствие на авария с товарни и разтоварни машини при товарене и разтоварване; стачки, граждански вълнения, бунтове, размирици; палеж, взривяване; чупене на стъкла, витрини, рекламни надписи и табели; злоумишлени действия на трети лица; внезапно изтичане на вода от спринклерни инсталации; разчистване на останки вследствие на настъпило застрахователно събитие /не по-малко от 5 % от застрахователната сума/; тероризъм; разходи за ограничаване на щетите при настъпване на застрахователно събитие; кражба чрез взлом или грабеж; пълна или частична загуба на продукцията на винарска изба „Евксиноград“; пълна или частична загуба на лозови масиви и бадемова градина, както и пълна или частична загуба на реколтата им, причинени от природни бедствия, пожари, слани, измръзвания, мъннии, буря, градушка, ураган, дъждове, наводнения.

3. Застрахователна сума – посочена е в Приложение, е равна на балансовата стойност на застрахованото имущество. Посочената застрахователна сума се приема за действителна стойност на застрахованото имущество.

4. Застрахователна премия - определя се от тарифна ставка, която е % от застрахователната сума, съгласно посочения по-горе списък – Приложение.

Възстановителната стойност на застрахованите имущества (сгради със съответните машини, съоръжения и оборудване, стопански инвентар, земеделски култури - лозови масиви и бадемова градина, както и реколта им) е застрахователната сума, определена в Приложението.

Застрахователното покритие да не бъде ограничавано в зависимост от вида, спецификата и местонахождението на застрахованото имущество.

Застрахователят да предвиди възможности:

а/ при промяна на активите в посока намаление в хода на изпълнение на поръчката, при което застрахователната премия се намалява съразмерно на отпадналата необходимост, без за това да се дължат финансови компенсации;

б/ при промяна на активите в посока увеличение в хода на изпълнение на поръчката, се сключва добавък към застраховката и се заплаща допълнителна премия при същото тарифно число от офертата на застрахователя.

5. Срок на застраховката – застраховката се сключва за срок от 1 (една) година с начало 00.00 часа на 01.01.2019 г. и край 24.00 часа на 31.12.2019 г.

6. Взаимоотношения между страните при настъпване на застрахователно събитие:

Застраховка „Пожар и природни бедствия“

Уведомление за възникнало застрахователно събитие:

- При настъпване на застрахователно събитие Възложителят е длъжен да уведоми Застрахователя за настъпило застрахователно събитие. Срокът за уведомяване при настъпване на застрахователно събитие е 7 (седем) работни дни от узнаването

Извършване на оглед и съставяне на Констативен протокол, в който се отразяват необходимите документи, които Застрахования трябва да представи на Застрахователя с оглед установяване точния размер на вредата. За констатиране на събитието и определяне размера на вредите се извършва оглед, за който Застрахователят сформира от своя страна комисия, която следва да включва: Представител на Застрахователя и Вещо лице / лица, наето от Застрахователя. Застрахователят наема толкова вещи лица, колкото са необходими за цялостното обследване на причините за настъпване на въпросното събитие и размера на нанесените вреди. Разноските за тези вещи лица са изцяло за сметка на Застрахователя.

Страните по застрахователната полица както и третите увредени лица се договарят за ден и час за извършване на огледа. Желателно е това да стане до 3 (три) работни дни от постъпване на Уведомлението за щета

Оценка на вредите и изплащане на обезщетения

При настъпване на застрахователни събития от посочените покрити рискове ЗАД „ОЗК-Застраховане“ АД се задължава да изплати на Застрахования застрахователно обезщетение или размера на застрахователната сума, покриващо пълната загуба или действителния размер на вреда на/върху застрахованите имоти, определен по фактурна стойност за реално извършени услуги по възстановяване на застрахования имот, съгласно условията на този договор.

Handwritten signatures and a circular official stamp are visible at the bottom of the page.

Размерът на застрахователното обезщетение при настъпило застрахователно събитие се определя в рамките на застрахователната сума по съответната позиция в Приложение №10.5 от документацията

- При пълно погиване - размерът на вредата е равен на действителната стойност на погиналия имот към датата на застрахователното събитие, но не повече от договорената застрахователна сума за този имот.
- При частично погиване - размерът на вредата се определя по възстановителната стойност на имота към датата на настъпване на застрахователното събитие. Възстановителната стойност е стойността по фактура за реално извършени услуги по възстановяване на застрахования имот, в това число всички присъщи разходи за материали, строителство, монтаж, труд, ремонт, транспорт, данъци, мита и такси.
- Размерът на вредата се определя по един от следните начини:
  - въз основа на експертна оценка на вещо лице;
  - на базата на представена пълна документация за извършения ремонт на имота

чрез възлагане на външен изпълнител.

При частично погиване на застрахован имот, с/или на прилежащите му машини и съоръжение той се смята за застрахован до изтичане срока на застрахователния договор в размер, равен на разликата между първоначалната застрахователна сума и изплатеното застрахователно обезщетение.

Застраховка „Земеделски култури”

Уведомление за застрахователно събитие:

При настъпване на застрахователно събитие Застрахованият е длъжен в срок от 5 дни да уведоми писмено Застрахователя за нанесените щети на земеделските култури, като посочи датата и вида на събитието и видовете пострадали култури по блокове, местности и площи.

Когато застрахователното събитие е настъпило преди и по време на прибирането на реколтата, Застрахованият е длъжен да остави за оглед пробни парцели, запазени непокътнати до извършване на огледа. Тези пробни парцели трябва да бъдат разпределени равномерно върху площта и да бъдат с достатъчни размери за реална оценка на нанесените щети.

Съгласно условията на застраховката оценката на терена се извършва в следните срокове:

- а) до 5 дни от деня на полученото съобщение за искане за оценка при условие, че унищожените посеви ще се презасяват / презасаждат или ако предстои прибиране на реколтата от пострадалите култури (жътва, гроздобер и т.н.);
- б) до 10 дни от деня на получаване на съобщението когато няма указание за презасяване / презасаждане или не предстои прибиране на реколтата от пострадалите култури.

Списък на необходимите документи за изплащане на застрахователно обезщетение:

Застрахованият е длъжен да осигури всички документи от компетентните органи за доказване на събитието - от ХМС, ППС и др. под.

- За доказване на застрахователното събитие – това са всички документи, характеризиращи настъпилото събитие (място, дата, час, причини, свидетели, виновни лица, класификация от компетентните органи, др.под.) и даващи основание

[Handwritten signatures and stamps at the bottom of the page]

на Застрахователя да определи дали същото е покрито по застрахователната полица и дължи ли обезщетение за него.

- За доказване на размера на вредите – това са документите, определящи действителния размер на вредите (количество и вид на вредите, счетоводни стойности, договори и документи за възстановяване и закупуване, запазени части и вторични суровини, др.под.), въз основа на които Застрахователят определя размера на дължимото от него обезщетение.

Застрахованият или трети увредени лица декларира началната информация за щетата и предоставя изисканите му от Застрахователя документи, а извършващите огледите и ликвидиращият щетата трябва да проверят /сравнят подаваната информация (доколкото това е възможно) и при необходимост да изискат потвърждението ѝ или да направят контролна проверка чрез наети от компанията специалисти.

При настъпване на пожар е необходимо в служебната бележка да се посочи има ли виновно лице. При наличие на виновни лица за възникване на щетите, след изплащане на обезщетението Застрахователят следва да окомплектова документите за предявяване на регрес за възстановяване на изплатените суми.

Оглед и оценка на щетите

При огледа на щетите комисията е длъжна да установи причините за унищожаването или увреждането на културите. Това става чрез внимателен преглед на остатъците от увредените растения и на белезите за пораженията върху целия участък. Целта е оценителите да се уверят, че щетите се дължат на застрахователни, а не на незастрахователни причини или че щетите не са резултат от неизпълнени агротехнически мероприятия при отглеждането на културите.

При установяване на действителните причини за щетите трябва де се подхожда конкретно за всеки пострадал посев. Това се постига чрез обхождане и внимателно оглеждане на всяка площ, за да се установи дали застрахователното събитие е увредило целия блок, както и да се определят границите и степента на щетите от незастрахователни събития (болести, вредители и др.), ако има такива.

Обран плод до събитието – Ако по време на оценката комисията установи, че част от продукцията на оценяваната култура е прибрана до настъпване на застрахователното събитие, следва да се определи какъв процент от очаквания среден добив е прибран и в графата “Забележка” на оценителния акт се отбележи “обран плод ...%”. Обраното количество следва се приспадне от обезщетението.

Използвана част от пострадалата реколта – Пострадалата от застрахователни събития реколта, която се използва за храна на хората или за преработка, не се счита за загуба и не се взема предвид при окончателното изчисляване на обезщетението.

По застраховката на земеделски култури се плаща само за количествените щети на реколтата.

Видове оценки

Когато застрахователното събитие нанесе частични повреди на земеделските култури и последните продължават своето развитие, се извършват две оценки: предварителна – непосредствено след събитието и окончателна – преди прибиране на реколтата.

Предварителна оценка се извършва когато пострадалата култура е в ранен период на развитие и съществуват условия за възстановяване на първоначално причинените щети

2009 2009

2009 2009

или когато е трудно да се определи точния размер на щетите (напр. житни култури в тревисто състояние).

Определеният процент на загуба при пострадалите култури на терена трябва да отразява крайния резултат от действието на застрахователното събитие, т.е. да изрази загубата, която ще бъде налице при прибирането на реколтата.

Окончателни оценки се извършват когато:

- ☐ културите са напълно унищожени или ще се презасяват или презасаждат;
- ☐ застрахователното събитие е настъпило преди или по време на прибиране на реколтата;
- ☐ щетите са ясно изразени и не се очаква възстановителна способност на пострадалата култура;
- ☐ констатирано е наличие на незастрахователни причини (особено болести и неприятели), които ще увеличат вредите след събитието;
- ☐ културите се прибират на част (тютюн, ягоди и др.) или се косят няколко пъти (люцерна, детелина, еспарзета и др.);
- ☐ загубите не подлежат на обезщетяване;
- ☐ засегнатата площ е много малка.

Застрахователно обезщетение:

Застрахователното обезщетение се изчислява по видове култури, местности, блокове, кадастрални номера като се съпоставят засегнатите площи в декари с тези, които са застраховани. База за изчисляване на обезщетението при различните видове увредени култури са техните застрахователни суми, както и определените при оценката проценти на щетите.

В случай, че възложителят придобие друго движимо или недвижимо имущество през 2019 г. и има необходимост от тяхното застраховане, застрахователят за съответният вид застраховка ги застрахова при условията на сключения застрахователен договор. Застраховката се сключва от датата на придобиване/постъпване на съответното имущество до края на договора.

/ описание на предлаганите условия за изпълнение /

Предлагаме изплащане на обезщетенията в срок от **1 (един) календарен ден** (Срокът за изплащане на обезщетенията се посочва в календарни дни – не повече от 7 (седем) дни, считано от датата на представяне на изискуемите документи).

Изискуеми документи при застрахователно събитие:

Списък на необходимите документи за изплащане на застрахователно обезщетение:

- Уведомление за щета;
- Документи от оторизираните служби и органи, като: противопожарна безопасност и охрана, полиция, хидрометеорологична служба, сеизмологичен институт и други
- Чертежи, снимки, експертизи, анализи и др. Доказателства
- Счетоводни книги, справки, планове, спецификации, актове за брак, фактури за предадени отпадъци, протоколи от ревизии

- Други документи и доказателства, писмено поискани от Застрахователя, съобразени с конкретния случай.

Прилагат се ОБЩИТЕ УСЛОВИЯ на застрахователя по застраховките – засградите, имуществото, за земеделските култури, реколтата и им и други, които са приложими.

1. Общи условия по застраховка «Пожар и природни бедствия» Секция I «Индустриален пожар»
2. Общи условия по застраховка «Земеделски култури»

Декларираме, че:

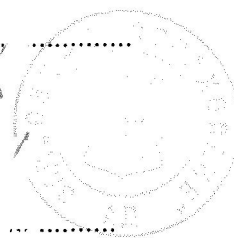
- при изпълнение на поръчката ЗАД "ОЗК-Застраховане" ад не предвижда и няма да прилага самоучастие/франшиз;
- услугата ще бъде извършена при спазване на действащата към момента на изпълнение нормативна уредба и съгласно условията на възложителя.
- при противоречия между общите условия на дружеството и условията на възложителя, ще се прилагат условията на възложителя по настоящата процедура.

Дата: 16.11.2018г.

Подпис:

Александър Личев .....
Изпълнителен директор

Румен Димитров .....
Изпълнителен директор

[Handwritten signatures and notes at the bottom of the page]

ДЕКЛАРАЦИЯ

за приемане клаузите на проекта на договор

по чл. 39, ал.3, б. „в“ от ППЗОП

Долуподписаните Александър Петров Личев, заедно с Румен Кирилов Димитров в качеството им на Изпълнителни Директори на ЗАД „ЗК - Застраховане“ АД, БУЛСТАТ/ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Света София“ № 7, ет. 5, участник в публично състезание с предмет: „Застраховане на сгради, имущество, земеделски култури и моторни превозни средства, ползвани и управлявани от администрацията на Министерския съвет за 2019 г.“, със следните обособени позиции: I обособена позиция: „Моторни превозни средства – задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, застраховка „Злополука“ на водача и пътниците в МПС“ и застраховка „Каско – всички рискове“; II обособена позиция: „Застраховка на преносими компютри (лаптопи, таблети)“; III обособена позиция: „Застраховане на сгради – публична и частна държавна собственост - със съответното оборудване, машини, съоръжения, компютърна и офис техника, стопански инвентар към тях, активи с художествена и историческа стойност и други активи, ползвани и управлявани от АМС, земеделски култури (лозови масиви и бадемова градина) и реколтата им, и продукцията на Винарска изба „Евксиноград“

ДЕКЛАРИРАМ, че:

съм съгласен с клаузите на приложените проекти на договори по I, II и III обособени позиции към документацията за горепосочената обществена поръчка.

Име и фамилия: Александър Личев

Длъжност: Изпълнителен директор

Подпис и печат: _____

Име и фамилия: Румен Димитров

Длъжност: Изпълнителен директор

Подпис и печат: _____

ДЕКЛАРАЦИЯ НА УЧАСТНИКА ЗА СРОК НА ВАЛИДНОСТ НА ОФЕРТАТА

по чл. 39, ал.3, б. „г“ от ППЗОП

Долуподписаните Александър Петров Личев, заедно с Румен Кирилов Димитров в качеството им на Изпълнителни Директори на ЗАД „ОЗК - Застраховане“ АД, БУЛСТАТ/ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Света София“ № 7, ет. 5, участник в публично състезание с предмет: „Застраховане на сгради, имущество, земеделски култури и моторни превозни средства, ползвани и управлявани от администрацията на Министерския съвет за 2019 г.“, със следните обособени позиции: I обособена позиция: „Моторни превозни средства – задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, застраховка „Злополука“ на водача и пътниците в МПС“ и застраховка „Каско – всички рискове“; II обособена позиция: „Застраховка на преносими компютри (лаптопи, таблети)“; III обособена позиция: „Застраховане на сгради – публична и частна държавна собственост - със съответното оборудване, машини, съоръжения, компютърна и офис техника, стопански инвентар към тях, активи с художествена и историческа стойност и други активи, ползвани и управлявани от АМС, земеделски култури (лозови масиви и бадемова градина) и реколтата им, и продукцията на Винарска изба „Евксиноград“

ДЕКЛАРИРАМ, че:

Срокът на валидност на настоящата оферта е 6 (шест) месеца след крайния срок за подаване на оферти.

Име и фамилия: Александър Личев

Длъжност: Изпълнителен директор

Подпис и печат: _____

Име и фамилия: Румен Димитров

Длъжност: Изпълнителен директор

Подпис и печат: _____

ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл. 47, ал. 3 от Закона за обществените поръчки

Долуподписаните Александър Петров Личев, заедно с Румен Кирилов Димитров в качеството им на Изпълнителни Директори на ЗАД „ОЗК - Застраховане“ АД, БУЛСТАТ/ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Свега София“ № 7, ет. 5 участник в публично състезание с предмет: *„Застраховане на сгради, имущество, земеделски култури и моторни превозни средства, ползвани и управлявани от администрацията на Министерския съвет за 2019 г.“*, със следните обособени позиции: *I обособена позиция: „Моторни превозни средства – задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, застраховка „Злополука“ на водача и пътниците в МПС“ и застраховка „Каско – всички рискове“; II обособена позиция: „Застраховка на преносими компютри (лаптопи, таблети)“; III обособена позиция: „Застраховане на сгради – публична и частна държавна собственост - със съответното оборудване, машини, съоръжения, компютърна и офис техника, стопански инвентар към тях, активи с художествена и историческа стойност и други активи, ползвани и управлявани от АМС, земеделски култури (лозови масиви и бадемова градина) и реколтата им, и продукцията на Винарска изба „Евксиноград“*

ДЕКЛАРИРАМ, че:

При изготвяне на офертата са спазени задълженията, свързани с данъци и осигуровки, опазване на околната среда, закрила на заетостта и условията на труд, които са в сила в страната.

Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

Дата: 16.11.2018г.
Гр.София

1. ДЕКЛАРАТОР:
Александър Петров Личев.....
Изпълнителен Директор

2. ДЕКЛАРАТОР:
Румен Кирилов Димитров.....
Изпълнителен Директор

Застрахователно Акционерно Дружество „ОЗК – ЗАСТРАХОВАНЕ” АД

ОБЩИ УСЛОВИЯ ПО ЗАСТРАХОВКА “ПОЖАР И ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ”

I. ОБХВАТ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ЗАЩИТА

Чл.1. С настоящите Общи условия ЗАД “ОЗК – Застраховане” АД, наричана по-долу за краткост ЗАСТРАХОВАТЕЛ, срещу платена премия приема да обезщети ЗАСТРАХОВАНИЯ (физическо или юридическо лице) за загуби, повреди и/или разноси, пряко свързани със собствени, наети или намиращи се под контрола на ЗАСТРАХОВАНИЯ движими или недвижими имущества в резултат от рискове, покрити по застраховките:

СЕКЦИЯ I:	“Индустриален пожар”;
СЕКЦИЯ II:	“Малък бизнес”;
СЕКЦИЯ III:	“Жилища и домашно имущество”.

II. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ПОКРИТИЕ И ДЕФИНИЦИИ

Чл.2. Навсякъде по-долу в настоящите Общи условия и в Секциите към тях, използваните понятия ще имат следното значение:

ОСНОВНО ПОКРИТИЕ - КЛАУЗА А: Обхваща рисковете пожар (вкл. последиците от гасенето му), експлозия, мълния, сблъскване или падане на пилотирано летателно тяло, негови части или товар

Пожар - поява на огън, който образува пламък или жарава, възникнал на несъобразено за целта огнище или излязъл от него и в състояние да се разпространява чрез собствена енергия. Вредите се изразяват в пълно или частично изгаряне, обгаряне, опушване, овъгляване, тлеене или увреждане от действието на вода, пяна или препарати при гасенето му. **Не се покриват вреди:**

- а) настъпили в резултат на изпадане на застрахованото имущество на огън или топлина с цел обработката му или за други подобни цели. Не се обезщетяват и вреди върху имущества, в които или чрез които се произвежда, предава или провежда огън или топлина;
- б) нанесени върху електрически съоръжения (динама, трансформатори, мотори, кабели, батерии или други електрически устройства) под въздействието на електрически ток без поява на пламък - напрежение над нормалното, дефекти в изолацията, късо съединение, недостатъчен контакт, техническа неизправност на измервателни, регулиращи и предпазни устройства. Ако обаче в резултат на това възникнат пожар или експлозия, за причинените от тях вреди ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ дължи обезщетение;
- в) върху силови машини резултат от технологични експлозии в горивните им камери, а също и вреди, нанесени на контактните елементи на електрически превключватели от възникващото в тях налягане на газове;
- г) от обгаряне или опърляне, освен ако те са следствие на покрито по полицата застрахователно събитие;
- д) резултат от палеж, експлозия или други злоумишлени действия, довели до пожар на застрахованото имущество, а също и пожар вследствие на земетресение;
- е) резултат от избухливи, запалителни, разяждащи и други опасни вещества, поставени в близост до застраховани имущества в нарушение на предписанията на компетентните органи (ППО и др.);
- ж) причинени в резултат на прекарани в нарушение на техническите норми и изисквания кабели и проводници.

Изключенията по т.т.а)-г) не се прилагат в случаите, когато вредите са резултат от настъпило и покрито по условията на полицата събитие със застраховано имущество.

Експлозия - внезапно освобождаване на енергия, предизвикана от стремежа на газове или пари към разширяване (химическа експлозия). Експлозия на съд или преносно устройство е налице само тогава, когато стените му са толкова разкъсани, че става внезапно изхвърляне на налягането вътре и извън съда. Щетите при

експлозията могат да възникнат както от взривната вълна, така и от парчета на взривилото се съоръжение и се изразяват в счупване, натрошаване, изкривяване, разкъсване, изгаряне, опушване. **Не се покриват вреди:**

- а) предизвикани от падането на скални и/или земни маси и др. вследствие на извършени по нареждане на властите експлозии;
- б) причинени от експлозия, съпровождаща технологичния процес на някои производства и нямаща случаен характер (вкл. естествена ферментация, запарване) или в резултат от злоумишлена експлозия / поставяне на взривни устройства;
- в) причинени от прахообразни и газообразни вещества, изхвърлени в атмосферата от различни видове производства.

Мълния (удар от мълния) - съприкосновение между силно наелектризиран облак и земята (или между два облака) със силно разрушително действие. Развива висока температура, електрическо напрежение и голяма сила на протичащия електрически ток, които причиняват щети на различни имущества като запалване, обгаряне, опушване, счупване, натрошаване или повреждане. Покриват се само вредите от директно попадение на мълнията върху застрахованото имущество.

Сблъскване или падане на пилотирано летателно тяло, негови части или товар - всяко непосредствено увреждане или разрушаване на застраховани имущества, причинено от падане на вещи или части от пилотирани летателни устройства, както и от ударна вълна при преминаване на звуковата бариера от самолет. Предизвиква счупване, натрошаване, изкривяване, запалване или повреждане на имущества.

РАЗШИРЕНО ПОКРИТИЕ – КЛАУЗИ Б1 – Б9

Б1: Имплозия обратно явление на експлозията. Представлява мигновено взривообразно запълване на обема, който е в състояние на вакуум, т.е. налягането на този обем е по-ниско от обикновеното. Вредите се изразяват в счупване, натрошаване, изкривяване, разкъсване и изгаряне и се обезщетяват при условия, че настъпването на това събитие има случаен характер.

Б2: Природни бедствия, буря, градушка, пороен дъжд, наводнение,

Буря (ураган, вихрушка, смерч) - обусловено от времето движение на въздуха при сила на вятъра над 15 м/сек. Вредите се изразяват в събаряне, счупване, скъсване, разкъсване, откъсване, отнасяне и други механични повреди или унищожаване на имущество. Заедно с преките вреди се покриват и тези от паднали върху застрахованото имущество части от сградата, дървета или клони. Ако силата на вятъра на мястото на вредата не може да се удостовери с документ, издаден от специализирани служби, то Застрахованият следва да докаже че:

1. движението на въздуха в непосредствена близост до мястото на застраховката е причинило вреди на сгради, били преди събитията в безупречно състояние или върху други устойчиви обекти или
2. вредите при поддържани в безупречно състояние сгради са могли да бъдат причинени само от буря.

Не се покриват вреди върху сгради, които не са готови за обитаване.

Градушка - валеж от ледени зърна или парчета. В повечето случаи градушката се придружава от дъжд. Преките вреди се изразяват в счупване, натрошаване или други механични повреди на имущества, а косвените - в измокряне след счупване на стъкла, керемиди и др. **Не се покриват** вреди върху имущества, оставени на открито и в сгради, които не са готови за насяне, а също и вследствие на проникването на валежа през незатворени врати и други отвори.

Пороен дъжд - падане на големи коли валеж за кратко време. Вредите се изразяват в измокряне, насяне, наводнение и

затлачване. Не се покриват вреди върху имущества, оставени на открито или разположени в сгради, които не са готови за нанасяне, а също и вследствие на проникването на валежа през незатворени прозорци и други отвори.

Наводнение - разливане на големи количества вода на територията на застрахования обект вследствие на:

1. преливане извън бреговете (стените) на намиращи се над земята водоеми;

2. валежи от всякакъв вид и бързо топене на сняг или лед, повдигащо нивото на водата.

Вредите се изразяват в намокряне, затлачване, събаряне, отнасяне на застраховани имущества или наводняване на избени и други помещения. **Не се покриват вреди:**

а) в резултат на разграждане и/или скъсване на бентове, язовирни стени и други подобни съоръжения;

б) на изкопи или строителни обекти, независимо дали са в процес на изграждане или са замразени, а също и на намиращите се в тях други имущества.

Б3: Тежест при естествено натрупване на сняг и/или лед - вредите се изразяват в събаряне, срутване или деформиране на сгради, съоръжения или инсталации, както и в повреждане на имущества, намиращи се в тях на съхранение, независимо дали снегът е паднал за кратко време в обилно количество или неговото натрупване е образувано в резултат на навяване от вятър. Покриват се и вреди върху застраховани имущества от естествено образуван лед, което причинява тяхното събаряне, срутване, деформиране, скъсване. **Не се покриват вреди**, причинени от тежест при натрупване на сняг или образуване на лед вследствие намесата на човек или вреди, които не биха възникнали, ако за имуществото е положена грижа на добър стопанин.

Б4: Измокряне на имущества вследствие изтичане на вода и пара от резервоари, тръбни инсталации и включените към тях уреди - получава се при спукване, избиване, пробиване или счупване на резервоара, инсталацията и включените към нея уреди. Покриват се и вреди, причинени от измокряне на имущества в резултат от забравени отворени водопроводни кранове. Инсталациите могат да бъдат водопроводни, канализационни, отоплителни (на пара или вода), климатични, а също и инсталации за подгряване на вода чрез слънчеви батерии. Вредите се изразяват в намокряне, наводняване, повреждане или унищожаване на имущества. При наличие на увредено от намокряне друго застраховано имущество, Застрахователят покрива и вредите върху самите уреди и инсталации, освен ако същите не са увредени от износване, корозия или фабричен дефект. Разходите за разкриване и закриване на инсталациите преди и след поправката им се покриват от лимита за необходимите разходи за ограничаване и/или намаляване на вредите. **Не се покриват вреди:**

а) в резултат на авария, настъпила при строителни или ремонтни работи;

б) върху неизползвани, оставени без надзор или недовършени сгради, а също и върху намиращите се в тях имущества;

в) резултат от авария на спринклерни или други инсталации за разпръскване на вода при пожар или напояване;

г) резултат от разплискване на вода, вкл. и при миене;

д) резултат от потъване или срутване на земни пластове, освен ако те не са причинени от изтичане на вода;

е) причинени от влага или плесен;

ж) вследствие на земетресение;

з) в рамките на 10%, когато първопричината е в застрахования обект.

Б5: Удар от превозно средство или животно или Авария с товарни и разтоварни машини при товарене и разтоварване

Удар от превозно средство или животно - механично увреждане на имущества вследствие на удар/сблъскване от страна на релсово или друго превозно средство или животно. **Не се покриват вреди**, които подлежат на обезщетяване по гражданската отговорност на виновното лице или от Гаранционния фонд. Застрахованият участва с 10% във всяка щета, причинена от собствено МПС.

Авария с товарни и разтоварни машини при товарене и разтоварване - сблъскване на товарни и разтоварни машини по време на работа с подвижни или неподвижни предмети, падане, обръщане, дерайлиране, скъсване на въжета или счупване на части и детайли.

Вредите се изразяват в счупване, натрошаване, разпиляване или друго механично увреждане. **Не се покриват вреди:**

а) причинени върху имущества при ръчното им товарене, разтоварване или в резултат от неправилно или недостатъчно закрепване;

б) предизвикали аварията или причинени на самата товарна/разтоварна машина;

в) поради недостатъчна квалификация на оператора и вследствие на употреба на алкохол или друго упойващо вещество;

г) в рамките на 10% във всяка щета.

Б6: Замръзване - получава се при понижаване на температурата на въздуха под 0°C, вследствие на което имущества се развалят, повреждат или унищожават. Покриват се и вреди, причинени в резултат от спукване на водопроводни, паропроводни и други инсталации вследствие необичайно ниски за даденото място и сезона температури. **Не се покриват вреди**, причинени от измръзване (замръзване) на части от сграда, машини, съоръжения, инсталации, изкопни и строителни работи, които поради тяхното естество и предназначение постоянно са изложени на атмосферни условия, а също и вреди от измръзване (замръзване) на полуготова и готова продукция, настъпило след определените технологични срокове за нейното съхранение на открито.

По специална писмена договореност ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да покрива щети от измръзване върху трайни насаждения - за цели растения.

Б7: Свличане и/или срутване на земни пластове или увреждане от действието на подпочвени води

Свличане на земни пластове - природо-обусловено откъсване и бавно движение от геоложки характер на земни маси по склонове и откоси, които под действието на тежестта си и на повърхностнотечащи или подпочвени води запълват естествени празнини. Вредите се изразяват в скъсване, напукване, пропадане или разрушаване на основи, стени и тавани на сгради, повреждане или разрушаване на съоръжения и инсталации, затрупване на имущества и др. **Не се покриват вреди**, резултат от:

а) свличане на земни пластове в райони, които предварително (преди или по време на сключване на застраховката) са установени като свлачищни;

б) разрушаване, строителство, реконструкция или ремонт на имуществото;

в) изкопни строителни работи или изкопни работи в различни видове кариери;

г) свличания или пропадания на земни пластове в рудници и галерии на мини;

д) свойството на някои почви да се свиват или набъбват през различните сезони на годината поради изменение на почвената влага.

Исключени от покритието са и вреди, причинени от или представляващи

е) нормално слягане на нови постройки, съоръжения или инсталации;

ж) слягане или движение на изкуствени насипи;

з) морска или речна брегова ерозия;

и) некачествено проектиране, изпълнение или използване на дефектни материали;

к) пожар, експлозия, земетресение или изтичане на вода и пара от резервоари, тръбни инсталации и включените към тях уреди.

Срутване на земните пластове - внезапно, бързо и еднократно падане на големи земни или скални маси от планински масиви или от брегове, вследствие на изветрянето на скалите, отслабването на вътрешните им връзки и дълбокото им напукване. Вредите се изразяват в счупване, натрошаване, засипване, повреждане или унищожаване на имущества.

Не се покриват вреди върху дворове, паркинги, пътища, тротоари, външни стени, порти или огради, освен ако същите не са били увредени едновременно със застрахованата сграда/и, а също и вреди, причинени от или представляващи морска или речна брегова ерозия.

Действие на подпочвени води - увреждане от водите, които се съдържат в земните пластове. Характерна е наличието на водно ниво, водни струи или воден поток в земята или скалната среда. Обикновената влага, свързана с почвените частици и необразуваща водно ниво, не е включена в покритието. Вредите се

изразяват в подкопаване на основите на сгради и съоръжения, увреждане на подземни съоръжения и комуникации и на намиращите се в тях инсталации, намокряне на стени и сутерени и намиращите се в тях имуществата, които се разрушават, деформират, изгниват, ръждясват в резултат на внезапното им появяване.

Не се покриват вреди, изразяващи се в овлажняване, мухлясване, гниене на дървен материал, корозия на метални части, разрушаване на мазилки или отслабване на зидове и стени в резултат на бавното и продължително действие на подпочвена влага.

Исключено от покритието е и наводняването на изкопни строителни работи от подпочвени води, възникнали по време на изпълнението им или докато са замразени или на изкопни работи при различни видове карieri.

Задължително самоучастие на ЗАСТРАХОВАНИЯ във всяка щета – 2% от застрахователната сума.

Б8: Морски вълни – представляват непрекъснато сменящо се състояние на водни маси в резултат на силен вятър, колебания в атмосферното налягане, приливи и отливи, подводни земетресения, вулканични изригвания и др. Вредите се изразяват в разрушаване, унищожаване, повреждане или отвлитане на сгради и имуществата, изградени или намиращи се за ползване или за съхранение на бреговата линия. **Не се покриват вреди**, резултат от действието на морските вълни върху имуществата, намиращи се в български териториални води.

Б9 - Авария на водопроводни, канализационни, газопроводни, паропроводни, електропроводни и други подобни съоръжения, както и експлозия на такива съоръжения;

ДОПЪЛНИТЕЛНО ПОКРИТИЕ – КЛАУЗИ Д1 – Д15

Д1. Кражба чрез взлом, кражба чрез използване на техническо средство, въоръжен грабеж;

(1) **кражба чрез взлом** по чл. 195, ал. 1, т. 3 от Наказателния кодекс;

(2) **въоръжен грабеж** по чл. 198 от Наказателния кодекс.

Не се покриват:

- а) загуби на ЗАСТРАХОВАНИЯ в рамките на договореното в полицата самоучастие;
- б) загуби, причинени от служители на ЗАСТРАХОВАНИЯ или обитатели на помещенията му;
- в) загуби, причинени от злоумишлени действия на трети лица, вкл. и от поставяне на взривни устройства;
- г) загуби, причинени по време на войни, стачки, граждански вълнения, размирици и др. под. действия;
- д) загуби или вреди на други имуществата на ЗАСТРАХОВАНИЯ извън застрахованите парични средства.

Д2: Умишлен палеж и/или експлозия, взривяване – покрива се пълна загуба или частична вреда вследствие на пожар на застраховано имущество в резултат от умишлен палеж или други злоумишлени действия, както и щети вследствие злоумишлено и използване на взривни устройства или материали. ЗАСТРАХОВАНИЯТ участва в покриването на всяка щета с предварително договорен процент и/или сума, посочени в полицата. Отговорността на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ е до размера на застрахователната сума за дадената група имуществата или в рамките на договорените лимити на отговорност. **Не се покриват вреди**, причинени от служители на ЗАСТРАХОВАНИЯ, членове на неговото семейство или домакинство, както и от лица, обитавали на законно основание или допуснати със съгласие на ЗАСТРАХОВАНИЯ в помещенията, както и в рамките на договореното самоучастие на ЗАСТРАХОВАНИЯ във всяка щета.

Д3: Чупене на стъкла, витрини, рекламни надписи и табели

ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ предоставя покритие за счупени стъкла на прозорци и витрини в резултат на непосочени по-нататък като изключения причини. Покриват се също така вреди върху санитарен фаянс, огледала, стъклени лавици и други остъклени части на търговско оборудване, както и намиращите се в близост стоки. Отговорността на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ е в рамките на договорените лимити на отговорност. **Не се покриват вреди:**

- а) възникнали при ремонти, реконструкция или промени на рекламните надписи или табели;
- б) съществуващи преди предоставянето на това покритие;

в) последица от слягането на рамките и укрепващите стъклата конструкции в гаранционен период, след ремонт или първоначално предаване на сградата за експлоатация;

г) възникнали върху неукрепени стъкла;

д) настъпили в необитавани помещения (оставени без надзор или охрана в продължение на повече от 30 дни);

е) настъпили в резултат на естествено износване на електрическата или механичката част на рекламните знаци и табели;

ж) настъпили в резултат от експлозия или имплозия на осветителни тела в рекламни знаци и табели, както и при прекъсване на неоновите тръби в тях;

з) в рамките на договореното самоучастие на ЗАСТРАХОВАНИЯ във всяка щета (минимум 10%).

Д4: Внезапно изтичане на вода от спринклерни инсталации - вредите върху застрахованите имуществата се изразяват в намокряне, наводняване, повреждане или унищожаване. В рамките на договорените лимити на отговорност ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ покрива както преките вреди върху имуществото, така и разходите за ограничаването или намаляването им.

Спринклерните инсталации включват: самия спринклер, резервоари за вода, разпределителни, алармени и помпени инсталации, вентили, други арматури и допълнителни тръбопроводи, обслужващи предимно спринклерната инсталация. ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен да поддържа спринклерната инсталация в техническа изправност и да спазва изискванията за периодичното ѝ проверяване от компетентни за това органи. **Не се покриват вреди:**

- а) върху самата инсталация;
- б) причинени при изпитания под налягане или при умишлено напразно задействане на инсталацията;
- в) настъпили в резултат от измръзване на инсталацията когато не са били взети необходимите мерки за предотвратяване на замръзването;
- г) причинени при реконструкция или ремонт на сградата или на самата инсталация;
- д) причинени при земетресение, експлозия, нагряване на огън, свличане/срутване на земни пластове;
- е) резултат от запущване на инсталацията;
- ж) в рамките на договореното самоучастие на ЗАСТРАХОВАНИЯ във всяка щета.

Д5: Злонамерени действия на трети лица, вандализъм –

(1) **Злонамерени действия на трети лица** изразяват се в разрушаване или увреждане (механично, химично) на застрахованото имущество, което при огледа на вредите трябва да е налице.

(2) **Вандализъм** върху сградата и върху намиращите се в нея имуществата - когато извършителят на деянието е проникнал в застрахованото помещение чрез взлом и е разрушил или повредил умишлено застраховани имуществата. Повредените, похабени или унищожени имуществата трябва да са налице по време на огледа, с който се установяват вредите, и по тях да има следи от физическо или друго въздействие;

Не се покриват вреди:

- а) настъпили в необитаеми помещения, оставени без надзор или охрана в продължение на повече от 30 дни;
- б) в рамките на договореното самоучастие на ЗАСТРАХОВАНИЯ във всяка щета.

Д6: Земетресение - вертикално или хоризонтално разтърсване на земните пластове, причинено от внезапни естествени размествания и разломвания в кората или в по-дълбоки зони на земята. Покриват се вреди върху застраховано имущество, резултат от земетресение или пожар, възникнал вследствие на земетресение. ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ покрива само вреди, за които са били предявени самостоятелни претенции за обезщетение като вредите, възникнали в рамките на първите 72 часа след първия трясък, се считат за вреди от едно събитие. ЗАСТРАХОВАНИЯТ сам определя началния час, от който започва да тече този 72-часов период. Не се допуска припокриване на периодите помежду им. **Не се покриват вреди:**

- а) върху основите на сградите (освен ако не е специално договорено срещу допълнителна премия);
- б) върху фрески и стенописи;

- в) върху резервоари и инсталации за вода, прикрепени към сградите - извън дворовете, стълбищата или други външни структури (освен ако това не е било изрично договорено);
- г) пряко или непряко причинени от възникнали или увеличени в резултат от ядрени реакции, радиации или радиоактивно замърсяване;
- д) причинени от подводни вълни или наводнение в резултат от земетресение;
- е) резултат от вибрации вследствие на земетресение (освен ако не е специално договорено при допълнителни условия и срещу допълнителна премия).

Специални изисквания за включване на риска "Земетресение" в покритието:

1. Застрахователната сума не може да надвишава 85% от застрахованата сума по клауза "А" на полицата. Останалите 15% представляват самозадържане на Застрахования.
2. ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен да съдейства на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ при попълване на специален въпросник за оценка на риска.
3. Независимо от размера на самозадържането, ЗАСТРАХОВАНИЯТ участва с договорен процент от застрахователната сума в покриването на всяка щета, което води до съответно намаляване на премията: за 1% участие, отстъпката е 2,5%; за 2% - 5% и за 3% - 7,5%.

Д7: Загуба на доход от наем

ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ покрива загуба на доход от наем за посочените в полицата помещения при условие, че същите бъдат негодни за обитаване или експлоатация в резултат на повреждане или разрушаване от покрито по полицата застрахователно събитие.

ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ обезщетява ЗАСТРАХОВАНИЯ за срок, не по-дълъг от реално необходимия за възстановяване на вредите срок в рамките на договорената в полицата застрахователна сума.

Д8: Загуби или повреди на застраховано имущество, непосредствено причинени от стачки, локаути, причинени граждански въстания, бунтове, размирици и др. под. на тях действия

а) щети, вследствие на конфискация, реквизиция или разрушаване по заповед на правителството или други обществени институции;

б) загуби, в резултат от прекъсване на работата;

в) договореното самоучастие на ЗАСТРАХОВАНИЯ във всяка щета.

Д9: Загуби или повреди на застраховано имущество, непосредствено военни действия от всякакъв вид, военни учения, неприятелско нахлуване – с или без обявяване на война, инвазия, военно или извънредно положение

Д10: Ударна / звукова вълна – покриват се преките щети върху недвижимо и трайно закрепено движимо имущество, настъпили вследствие на непредвидима, внезапна и случайна възникнала при взрив, свръхзвуково движение на тела и мощни електрически разряди ударна / звукова вълна. **Не се покриват:**

- а) косвени щети от всякакъв вид, род и характер;
- б) щети в рамките на договореното самоучастие.

Д11: Късо съединение, токов удар, индукция (намагнитизиране), свръхнапрежение

Покриват се щети върху електрически уреди и апарати в резултат от случайна създадена връзка в електрическа верига между две точки с различен потенциал, в частност между изводите на захранващ източник, при което протича електрически ток със стойности, за които веригата не е била проектирана.

Д12: Стоки на път – Покриват се вреди в резултат на пожар, експлозия, сблъскване или преобръщане на транспортното средство върху стоки на ЗАСТРАХОВАНИЯ по време на тяхното транспортиране при следните условия:

1. превозното средство е в изправно състояние - собствено или наето, и се управлява от ЗАСТРАХОВАНИЯ или негов служител;
2. ЗАСТРАХОВАНИЯТ е взел всички мерки за опазване на транспортираните стоки чрез подходящо опаковане, обозначаване, товарене, разтоварване и обработка.

В покритието могат да бъдат включени и разходи на ЗАСТРАХОВАНИЯ за прехвърляне на стоки на друго превозно средство, претоварване, разчистване на останки в резултат на покрито по клаузата събитие.

Вредите се доказват с представяне на опаковъчен лист, складови разписки и фактури, придружаващи транспортираните стоки. **Не се покриват вреди върху:**

- а) живи животни, пари, чекове, документи, компютърни системи, пощенски записи или счетоводни книги; скъпоценни камъни и метали, бижута, часовници, кожи и изделия от тях, произведения на изкуството, стоки с антикарна стойност;
- б) експлозивни, опасни товари или вреди в резултат от превозването им.

ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ няма да покрива и вреди:

в) в рамките на договореното самоучастие;

г) резултат от дефектно или неподходящо опаковане и/или неправилно адресиране;

д) вследствие износване, вътрешен дефект, увреждане от молци и насекоми, климатични влияния, ръжда;

е) резултат от загуба на тегло, течове, разпиляване, замърсяване на околната среда или на превозваните стоки; разваляне на продукция вследствие отказ на замразяващи устройства, обезценка, електрическа или механична повреда и др. под., освен ако не са настъпили в резултат на пожар, експлозия или ПТП с превозното средство;

ж) резултат от забава, загуба на пазари, пряка или непряка пропусната полза или вреда от всякакъв подобен род;

з) резултат от изчезване, липса, необяснима загуба или счетоводни липси, както и в резултат от кражба чрез взлом, въоръжен грабеж или кражба на цяло МПС, превозващо стоките дори и ако впоследствие МПС бъде открито, но без превозваните стоки;

и) дължащи се на непопаяност от страна на ЗАСТРАХОВАНИЯ, негов служител, съдружник или членове на семейството му.

Д13: Необходими разходи

ОСНОВАТЕЛНО НАПРАВЕНИТЕ РАЗХОДИ за предотвратяване или ограничаване на разрушителното действие на застрахователното събитие, за отстраняване на развалини и останки, наложително демонтиране и/или събаряне, подпиране и/или поддържане на частта или частите от застрахования обект, за почистване, за привеждане в нормално състояние, за поддръждане на спасените имущества след събитието.

В рамките на договорените лимити ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да покрие и проектантски разходи и хонорари на инженери и архитекти – направените разходи за изработване на проектна документация, както и разходи за експертизи, съгласуване, узаконяване, нормативни изменения и други подобни, свързани с възстановяването / ремонта и въвеждането в експлоатация на унищожени или повредени имущества от настъпили събития, покрити по застрахователната полица.

Д14: Промяна мястото на застраховката

Покриват се пълна загуба или частична вреда на застраховано имущество при промяна на мястото на застраховката в резултат на пътно-транспортно произшествие или авария на транспортиращото превозно средство, както и при товаренето и разтоварването му. Покритието по тази клауза се отнася само за имущества, посочени в съответен Добавък към полицата и за определения в него срок. ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен да опакова, укрепи, натовари и разтовари по подходящ начин транспортираните имущества. **Не се покриват вреди:**

а) върху опасни товари или в резултат от превозването на такива;

б) върху пари, чекове, документи, пощенски записи или счетоводни книги, скъпоценни метали и камъни, бижута, часовници, кожи и кожени изделия;

в) резултат от некачествено или неподходящо опаковане или укрепване, както и при неправилно товарене или разтоварване;

г) вследствие кражба чрез взлом, грабеж, вандализъм, липси или необяснима загуба, както и след кражба или грабеж на цялото МПС, превозващо имущества;

д) в рамките на договореното самоучастие.

Д15: Имущества "под условие"

Въз основа на писмена договореност, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ предоставя покритие за:

1. имущества, държани на законно основание от ЗАСТРАХОВАНИЯ – наети, приети за ремонт, обработка или съхранение и намиращи се на мястото на застраховката;

2. имущества, обект на залог или ипотека, учредени според законовите изисквания.

Обезщетението се изплаща на законния собственик или на ЗАСТРАХОВАНИЯ, доколкото е удовлетворил собственика или на посочено ползващо лице до размера на задълженията на ЗАСТРАХОВАНИЯ към него. При наличие на писмено съгласие от собственика или ползващото лице, обезщетението може да се изплати и на ЗАСТРАХОВАНИЯ.

Д16: Актове на тероризъм и саботаж, както и други умишлени действия и/или опити за тях с политическа, идеологическа, религиозна или социална мотивация

Въз основа на писмена договореност ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ предоставя покритие за:

1. имущества, държани на законно основание от ЗАСТРАХОВАНИЯ – наети, приети за ремонт, обработка или съхранение и намиращи се на мястото на застраховката;

2. имущества, обект на залог или ипотека, учредени според законовите изисквания.

Обезщетението се изплаща на законния собственик или на ЗАСТРАХОВАНИЯ, доколкото е удовлетворил собственика или на посочено ползващо лице до размера на задълженията на ЗАСТРАХОВАНИЯ към него. При наличие на писмено съгласие от собственика или ползващото лице, обезщетението може да се изплати и на ЗАСТРАХОВАНИЯ.

III. ОБЩИ ИЗКЛЮЧЕНИЯ

Чл.3.(1) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ не покрива преки или косвени загуби, повреди и/или разноси по застраховано имущество, в резултат на:

1. умишлени действия и/или груба небрежност на работници, служители или лица под контрола на ЗАСТРАХОВАНИЯ;

2. нарушени строително-технически норми и изисквания, строителни недостатъци, недоброкачествен ремонт или монтаж, неотстранени повреди от по-рано настъпили събития;

3. фабричен или скрит дефект, собствен недостатък, корозия, износеност, овехтяване, одраскване, нацърбване, мухъл, ръжда, проядане от насекоми и гризачи, разкъсване, счупване или авария на машини, механични смущения, употреба на неподходящи материали, лошо изпълнение, проектантска грешка;

4. влага, плесен, ферментация, изпарения, промяна на цвета;

5. лишаване от ползване, бездействие, закъснение, пропуснати ползи, неустойки, денгуби, загуба на печалба, промяна в цени и такси, курсови разлики, лихви, търговски загуби, обезценки, всякакви разноси и други косвени вреди и загуби, когато са предизвикани от застрахователно събитие;

6. неправилно или безотговорно съхранение, липса на подходяща квалификация;

7. повреда на тези части от електрооборудването, които са предизвикали пожар вследствие на самозапалване, пренатоварване, късо съединение, преграждане или протичане на електричество по корпусите на машините. Вредите от пожара върху останалата част от оборудването се покриват;

8. атомни и ядрени експлозии и реакции, радиоактивни продукти и замърсяване от тях, йонизираща радиация;

9. избухливи, запалителни, разяждащи и други опасни вещества, поставени в или в близост до застрахованото имущество без знанието и съгласието на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ;

10. замърсяване на околната среда, освен ако застрахованото имущество не е увредено от:

а) замърсяване на околната среда, причинено от застрахователно събитие или

б) застрахователно събитие, причинено от замърсяване на околната среда;

(2) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ не покрива вреди във всички случаи, когато:

1. не са спазени изискванията на нормативните актове при строителството / изграждането на застрахованото имущество;

2. застрахованото имущество е въведено в експлоатация в нарушение на изискванията на нормативните актове;

3. застрахованото имущество се експлоатира в нарушение на утвърдените норми и стандарти.

IV. СКЛЮЧВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ДОГОВОР

A. Писмено предложение. Застрахователна полица

Чл.4. (1) Договорът за застраховка се сключва писмено като застрахователна полица въз основа на попълнено Заявление-въпросник, отправено до ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ или неговите агенти. Заявлението-въпросник, Общите условия и другите приложения, изготвени от ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ, са неразделна част от застрахователната полица.

(2) Договорът за застраховка е в сила след заплащане на договорената премия или на първата разсрочена вноска по нея.

B. Задължение за посочване на данни

Чл.5. ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен да отговори на поставените в Заявлението-въпросник въпроси като посочи всички обстоятелства, които са му известни и имат съществено значение за оценката на риска от ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ и условията, при които застрахователният договор може да бъде сключен.

Чл.6. Ако ЗАСТРАХОВАНИЯТ не изпълни задължението си по чл.5, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право:

а) в едномесечен срок от узнаване на обстоятелството по чл.5 да прекрати сключения застрахователен договор, като задържи платените премии и запази правото си да иска и плащането на премиите за периода до прекратяване на договора;

б) в едномесечен срок от узнаване на обстоятелството по чл.5 да поиска изменение на договора в случаите, когато съзнателно обявеното неточно или премълчаното обстоятелство е от такъв характер, че ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ би сключил договора, но при други условия. Ако ЗАСТРАХОВАНИЯТ не приеме предложението за промяна в двуседмичен срок от получаването му, договорът се прекратява с последствия по чл.6 а);

в) в случай, че са настъпили щети по имуществото, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да откаже изплащане на застрахователното обезщетение, ако неточно обявеното или премълчаното обстоятелство е оказало въздействие за настъпване на събитието.

Чл.7. Ако ЗАСТРАХОВАНИЯТ е сключил договора чрез пълномощник или за сметка на трето лице, достатъчно е укритото обстоятелство по чл.5 да е било известно на пълномощника му, респ. на третото лице.

Чл.8. (1) Ако при сключване на договора, обстоятелството по чл.5 не е било известно на ЗАСТРАХОВАНИЯ и на лицата по чл.7, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право в двуседмичен срок от узнаването да предложи изменението на договора.

(2) Ако ЗАСТРАХОВАНИЯТ не приеме предложението по ал.1 в двуседмичен срок от получаването му, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да прекрати договора, за което писмено уведомява ЗАСТРАХОВАНИЯ. Ако договорът бъде прекратен, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ възстановява частта от премията, която съответства на неизтеклия срок на договора.

(3) При настъпване на застрахователното събитие преди изменението или прекратяването на договора, описани в чл.8 ал.1 и ал.2, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ не може да откаже плащането на застрахователно обезщетение, но може да го намали съобразно съотношението между размера на платените премии и на премиите, които трябва да се платят според реалната рискова ситуация.

Чл.9. (1) По време на действието на договора ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен да обяви пред ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ всички новонастъпили обстоятелства, за които при сключването на договора ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ е поставил писмено въпрос. Обявяването на обстоятелствата трябва да се извърши незабавно след узнаването им.

(2) При неизпълнението на задължението по ал. 1 се прилагат съответно чл. 6 и чл.8.

Чл.10. Ако при сключване на застрахователния договор ЗАСТРАХОВАНИЯТ си е послужил с измама, укрив е или е въвел ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ в заблуждение относно обстоятелствата, посочени в чл.5, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право да прекрати застрахователния договор, като платените от ЗАСТРАХОВАНИЯ премии не подлежат на връщане.

V. ДЕЙСТВИЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ДОГОВОР

А. Срок на застрахователния договор

Чл.11. Срокът на действие на застрахователния договор се договаря между страните като не може да бъде по-малък от 1 и по-дълъг от 12 месеца. Договорът може да бъде продължен за всеки следващ период между 1 и 12 месеца, като страните потвърдят или предоговорят условията му.

Б. Начало на застрахователния договор

Чл.12. Застрахователният договор има действие от 00.00 (нула) часа на деня, посочен в застрахователната полица за начало, при условие че е платена цялата застрахователната премия или първата вноски от нея при уговорено разсрочено плащане.

В. Прекратяване на застрахователния договор

Чл.13. Застрахователният договор може да бъде прекратен едностранно от всяка от страните с 15-дневно писмено предизвестие, течащо от деня на получаването му.

Чл.14. При предсрочно прекратяване на застрахователния договор:

а) от ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ, същият връща на ЗАСТРАХОВАНИЯ част от платената застрахователна премия, пропорционална на неизползвания остатък от застрахователния срок;

б) от ЗАСТРАХОВАНИЯ, последният има право да получи част от платената застрахователна премия, пропорционална на неизползвания остатък от застрахователния срок, намалена с размера на административните разходи и то при условие, че не са платени и не предстои да се изплащат застрахователни обезщетения. В този случай ЗАСТРАХОВАНИЯТ връща на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ оригиналната полица и всички издадени с нея формуляри и документи.

Чл.15. Застрахователният договор се прекратява и при изчерпване на застрахователните суми по застраховката в резултат на изплатени обезщетения или при отпадане на застрахователния интерес.

Чл.16. При предсрочно прекратяване на застрахователен договор, по който са изплатени или предстои да се изплащат обезщетения, частта от премията за неизтеклия срок на застраховката не се връща, а неиздължената премия за времето до прекратяването на застраховката се дължи от ЗАСТРАХОВАНИЯ или се удържа от предстоящото за изплащане обезщетение.

Г. Териториален обхват на покритието

Чл.17. (1) Застрахователното покритие се отнася само за имуществото, намиращо се в помещенията на посочените в полицата за място на застраховката адреси.

(2) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ ще уважава и претенции във връзка с покрити по полицата рискове за имущества, които са били изнесени от мястото на застраховката за почистване, обновяване, ремонт или др. под. цел, вкл. и по време на транспортирането им от и до мястото на застраховката. В този случай обезщетението не може да надвишава 5% от общата застрахователна сума по полицата след като от нея е била извадена стойността на сградите, материалните запаси и стоките с търговско предназначение.

Чл.18. Застрахователното покритие по договора важи само за територията на Република България, освен ако в полицата не е договорено друго.

Д. Прехвърляне на застрахованото имущество

Чл.19. (1) Ако собствеността върху застрахованото имущество бъде прехвърлена, правоприменикът встъпва в правата по застрахователния договор.

(2) Правоприменикът е солидарно задължен за неплатената премия до встъпването.

(3) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право да иска премията от праводателя, докато прехвърлянето не му е съобщено.

(4) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ и правоприменикът могат да се откажат от договора с предизвестие до другата страна, направено в срок не по-кратък от 30 дни от узаването за прехвърлянето.

VI. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЗАСТРАХОВАНИЯ**А. Задължения**

Чл.20. ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен:

1. да поддържа застрахованите имущества в изправност и се грижи за тях с грижата на добър стопанин като не предприема каквито и да било изменения по тях - сам или чрез други лица, без знанието и съгласието на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ;

2. да уведомява ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ за предстоящи ремонти и поправки на застрахованото имущество в срок най-малко 24 часа преди започването им;

3. да уведомява незабавно ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ за всички промени, които настъпват в състоянието и местоположението на застрахованото имущество, както и за промени в характера на дейността му или режима на работа, независимо от техния вид и обхват като в тези случаи ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право да начисли допълнителна премия;

4. да спазва всички изисквания за безопасност, произтичащи от законодателството, както и стандартите и предписанията на компетентните органи и на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ за експлоатация на подобни обекти;

5. да води и съхранява цялата необходима и изисквана според законодателството документация, отнасяща се до застрахованите имущества и интереси, така че при настъпване на застрахователно събитие тя да не може да бъде унищожена, повредена или загубена;

6. да вземе необходимите мерки за предотвратяване настъпването на застрахователни събития;

7. да осигурява достъп на представители на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ до застрахованото имущество по всяко време и да спазва дадените му указания както от ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ така и от компетентните органи за отстраняване източниците на опасност;

8. да спазва сроковете за внасяне на уговорените застрахователни вноски.

Б. Неизпълнение

Чл.21. При неизпълнение на някое от задълженията по чл.20 от страна на ЗАСТРАХОВАНИЯ, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да прекрати застрахователния договор или да откаже изцяло или частично изплащането на застрахователно обезщетение за вреди, настъпили като последица от неизпълнението на тези задължения или при неиздължаване на вноските.

VII. ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНТЕРЕС

Чл.22. (1) Застраховката се сключва при наличие на застрахователен интерес у ЗАСТРАХОВАНИЯ.

(2) Ако по време на действието на договора се установи липса на застрахователен интерес, то той ще се счита за недействителен.

(3) Ако към момента на сключването на договора е бил налице застрахователен интерес, но той отпадне по време на действието му, договорът се прекратява.

(4) ЗАСТРАХОВАНИЯТ има право да получи част от застрахователната премия, пропорционална на неизползвания остатък от застрахователния срок, освен ако е знаел или е трябвало да знае за липсата на интерес.

VIII. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА СУМА

Чл.23. (1) Застрахователната сума се договаря между ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ и ЗАСТРАХОВАНИЯ в рамките на действителната стойност на застрахованите имущества към датата на сключване на застраховката и се посочва в застрахователната полица.

(2) По договореност между страните застрахователната сума може да се определи на база възстановителната стойност на имуществата. Възстановителна е стойността, срещу която имущества от същия вид и качество могат да бъдат придобити, респ. построени като нови.

(3) Застрахователната сума на имуществата и покритието по някои от клаузите може да бъде определена и въз основа на договорени лимити на отговорност за едно събитие и за срока на застраховката, за които не се отнася условието за подзастраховане.

А. Подзастраховане и надзастраховане

Чл.24. Ако при настъпване на застрахователно събитие се установи, че застрахователната сума е по-ниска от действителната стойност на погналото или увредено имущество, обезщетението за нанесените вреди е пропорционално на съотношението между застрахователната сума и действителната стойност на съответното имущество.

Чл.25. Ако при настъпване на застрахователно събитие се установи, че застрахователната сума е по-висока от действителната стойност на застрахованото имущество, обезщетението за нанесените вреди е в границите на действителната стойност и се ангажира отговарящата на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ за горницата. По данни на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ върху застрахователната премия не се запазват, а ако ЗАСТРАХОВАНИЯТ е по-висока

Б. Други застраховки

Чл.26. Ако при настъпване на застрахователното събитие се установи, че застрахованото имущество е предмет и на други застраховки, които покриват същото събитие, обезщетението на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ е пропорционално на съотношението на сумата по настоящата застраховка към общата застрахователна сума по всички действащи към датата на събитието застраховки.

В. Дозастраховане и новопридобити имущества

Чл.27.(1) При частично погиване на застрахования обект, за което е било изплатено застрахователно обезщетение, същият ще се смята за застрахован в размер, равен на разликата между първоначалната застрахована сума и изплатеното обезщетение, освен ако не бъде дозастрахован пропорционално на срока, оставащ до изтичане на застраховката.

(2) Новопридобитите през срока на застраховката имущества се обявяват в рамките на 30 календарни дни от датата на закупуването им като за тях ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ издава Добавък към полицата и начислява допълнителна премия пропорционално на неизтеклия срок на застраховката. През този срок ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ носи отговорност за пълната им стойност, независимо дали е поискано тяхното включване в предмета на застраховката. Страните по застрахователния договор могат да договорят и автоматично изравняване на застрахователната сума за дадена група имущества, когато същата не надхвърля 5% от общата застрахователна сума на групата.

IX. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ПРЕМИЯ**А. Определяне на застрахователната премия**

Чл.28.(1) Застрахователната премия се договаря от ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ и ЗАСТРАХОВАНИЯ като се отчетат рисковите фактори за мястото на застраховката, обхвата на застрахователното покритие и срока на застраховката.

(2) При застраховки със срок, по-кратък от 12 месеца, се прилага краткосрочна тарифа на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ по следната таблица:

Срок	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
%	20	30	40	50	60	70	75	80	85	90	95

Чл.29. Дължимата годишна премия се заплаща от ЗАСТРАХОВАНИЯ:

- еднократно - при сключване на застрахователния договор;
- разсрочено - по уговорен в полицата план.

Чл.30. (1) Текущата премия се плаща в уговорения срок. При неплащането ѝ ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да намали застрахователната сума, да измени договора или да го прекрати, но не по-рано от 15 дни от деня, в който ЗАСТРАХОВАНИЯТ е получил писмено предупреждение за това.

(2) Ако преди уговорените срокове за внасяне на разсрочените застрахователни вноски настъпи застрахователното събитие, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ удържа дължимите застрахователни вноски от определеното обезщетение, но само при наличие на писмена договореност със ЗАСТРАХОВАНИЯ за това.

Чл.31. Ако ЗАСТРАХОВАНИЯТ е застраховал от свое име чуждо имущество, той отговаря лично за плащането на застрахователната премия.

Б. Допълнителни премии

Чл.32. Ако по застрахователния договор допълнително се включват нови имущества за застраховане, то застрахователната премия за досъбиране се изчислява съгласно пропорционалната тарифа на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ.

В. Неточно плащане на застрахователната премия

Чл.33. При неиздължаване в пълен размер на застрахователната премия от страна на ЗАСТРАХОВАНИЯ, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ го поканва писмено да внесе разликата в определен срок. При отказ на ЗАСТРАХОВАНИЯ да заплати тази разлика ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ:

а) може да развали действието на застрахователния договор, като върне на ЗАСТРАХОВАНИЯ събраната до момента премия, намалена с направените административно-стопански разноски по сключването на застраховката;

б) намалява дължимото обезщетение - в случай, че през този период е настъпило застрахователно събитие, пропорционално неизплатената част от премията;

в) сторнира от стойността на предстоящото и дължимо обезщетение частта от неиздължената премия въз основа на писмена договореност със ЗАСТРАХОВАНИЯ за това.

X. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ ПРИ НАСТЪПВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО СЪБИТИЕ

Чл.34. При настъпване на застрахователно събитие, ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен:

- да предприеме незабавно всички необходими мерки за намаляване или ограничаване размера на вредите, за спасяване и/или запазване на застрахованото имущество или на останалата част от него;
- да уведоми незабавно всички компетентни органи, имащи отношение към застрахователното събитие;
- да уведоми писмено ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ в срок от 7 /седем/ дни или през първия работен ден след като му е станало известно за настъпването на застрахователното събитие;
- да докаже по безспорен начин наличието на застраховка, настъпването на застрахователното събитие и правата си върху увредените или унищожени имущества;
- да осигури свободен достъп на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ до увреденото имущество и до източника на вреди за извършване на оглед в рамките на 5 работни дни от получаване на уведомлението;
- да предостави на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ или на негов представител писмено поисканата му информация и/или документация - планове, спецификации, счетоводни книги, фактури и др. доказателства във връзка с предявената претенция за обезщетение, както и за произхода, причините и обстоятелствата за възникване на вредите;
- да не променя състоянието на увреденото имущество или да не предприема действия, които биха довели до увеличаване размера на вредите, без разрешение на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ;
- да спазва всички писмени указания, дадени му ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ във връзка с натъпилото застрахователно събитие;
- да обезпечи за всеки един конкретен случай правата на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ срещу трети лица, виновно причинили вредите и да осигури всички необходими документи с оглед защитата на правата на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ.

Чл.35. Никое от действията на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ във връзка с чл.34 не може да се тълкува като признаване на претенция по основание във връзка с настъпилото събитие.

Чл.36. Тежестта за доказване на настъпилото застрахователно събитие се носи от ЗАСТРАХОВАНИЯ.

Чл.37. Ако ЗАСТРАХОВАНИЯТ не е изпълнил своите задължения, описани в чл.34 по-горе и/или от страна на ЗАСТРАХОВАНИЯ се представят неверни сведения, използват се лъжливи декларации или методи с цел получаване на застрахователно обезщетение, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право да откаже изплащането на обезщетение и да прекрати застрахователния договор, като застрахователната премия остава в полза на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ.

Чл.38. Вредите се установяват от представители на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ или от вещо лице в присъствието на ЗАСТРАХОВАНИЯ или негови представители. В случай, че ЗАСТРАХОВАНИЯТ не е съгласен с направената оценка, той може да назначи вещо лице от своя страна и за своя сметка. В случай на различие в двете оценки, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ и ЗАСТРАХОВАНИЯТ избират едно трето вещо лице, одобрено от двете страни, чието заключение е окончателно. Разходите за третото вещо лице се поделят поравно между ЗАСТРАХОВАНИЯ и ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ.

Чл.39. Необходими документи за доказване настъпването на застрахователното събитие и размера на вредата са:

- служебни документи от оторизирани органи (ППО, РПУ, ХМС и др.) за доказване на събитието и причините за възникването му - чертежи, фотоснимки и др.;
- счетоводни справки, актове за брак, фактури за предаване на отпадъци, протоколи от ревизия и др. при необходимост;
- други писмено поискани документи от ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ в зависимост от конкретния случай.

XI. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ОБЕЗЩЕТЕНИЕ

Чл.40.(1) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ изплаща на ЗАСТРАХОВАНИЯ парично обезщетение за разходите възстановявани на имуществата в същия вид и качество ремонт (при частична вреда) или подмяна (при тотална вреда). Това не се дължи за

случаите, когато застраховката е сключена на база "възстановителна стойност" и имуществото се възстановява "като ново". По своя преценка и със съгласието на ЗАСТРАХОВАНИЯ ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да възстанови повреденото или да замени унищоженото имущество или част от него, вместо да плати парично обезщетение, или да се присъедини към други застрахователи за това.

Възстановяване в същия вид и качество е привеждане на повреденото имущество чрез ремонт (при частично увреждане) до вида, състоянието и степента на годност, в което същото се е намирало непосредствено преди настъпването на застрахователното събитие или подмяна (при тотална щета) с налично на пазара имущество от същия вид, марка, модел, серия като увреденото, а при липса на такова – имущество от същия вид, възможно най-близко качество и конфигурация.

(2) В рамките на договорения лимит, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ обезщетява ЗАСТРАХОВАНИЯ отделно за разходите, които е направил за ограничаване на вредите, когато е действал с необходимата за случая грижа дори ако усилията му са неуспешни.

(3) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ не дължи обезщетение за пропуснати ползи, освен ако е уговорено друго.

(4) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ се освобождава от задължението си по ал. 1, ако застрахователното събитие е причинено умишлено от ЗАСТРАХОВАНИЯ или от трето ползващо се лице.

Чл.41. Размерът на обезщетението по чл.40 при никакви условия не може да надвишава размера на действителната стойност на застрахованото имущество или на всяко едно имущество поотделно при застрахована съвкупност от имущества, освен ако застрахователната сума не е определена на база възстановителна стойност на съответното имущество. Общият размер на изплатените обезщетения за застрахователния период не може да надвишава застрахователната сума по договора за всяко едно имущество или за съвкупността от имущества поотделно, както и договорените лимити на отговорност за едно събитие и за срока на застраховката.

Чл.42. От обезщетението се приспадат:

1. сумите, които ЗАСТРАХОВАНИЯТ е получил или предстои да получава като обезщетение от трети лица, причинили вредите;
2. стойността на останките (запазени части и вторични суровини) от увреденото имущество;
3. договореното или задължително самоучастие на ЗАСТРАХОВАНИЯ във всяка вреда.

Чл.43. Преди вземане на решение за изплащане на обезщетение ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право да извърши проверка на писмено изисканите от ЗАСТРАХОВАНИЯ документи и данни - протоколи, експертизи, решения, присъди, актове, фактури и др. ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ не дължи обезщетение за направени конструктивни или проектни промени, допълнения или подобрения на увредените имущества.

Чл.44. При ликвидация на щети ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да изисква от ЗАСТРАХОВАНИЯ да представи заключително постановление от следовател или прокурор по образувано следствено дело, съответен обвинителен акт срещу установения извършител на престъплението или постановление за спирането на наказателното производство.

Чл.45. Застрахователното обезщетение се изплаща на ЗАСТРАХОВАНИЯ в срок до 15 дни от окомплектоване на преписката по щетата с всички писмено поискани от ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ документи и при условие, че ЗАСТРАХОВАНИЯТ е изпълнил точно задълженията си по чл. 34.

Чл.46. След изплащане на обезщетението за реална или конструктивна пълна загуба на застрахованото имущество, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право да придобие собствеността върху останали имущества или предмети с остатъчна стойност (доколкото има такива).

ХІІ. ДОПЪЛНИТЕЛНИ УСЛОВИЯ

А. Регрес

Чл.47. (1) С плащането на обезщетението ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ встъпва в правата на ЗАСТРАХОВАНИЯ срещу причинителя на вредата.

(2) ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен да съдейства на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ при упражняване на правата му срещу причинителя на вредата.

(3) Отказът на ЗАСТРАХОВАНИЯ от правата му срещу причинителя на вредата няма сила спрямо ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ.

Б. Форма

Чл.48. Всички взаимоотношения между ЗАСТРАХОВАНИЯ и ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ във връзка с изпълнение условията на договора ще се уреждат в писмена форма.

В. Уведомления

Чл.49. Адресът за уведомяване на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ е адресът му на управление, на клона или на агенцията, издала полицата.

Чл.50. Адресът за уведомяване на ЗАСТРАХОВАНИЯ е адресът на неговото управление, записан в застрахователната полица.

Г. Подсъдност и Давност

Чл.51. Правните отношения между ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ и ЗАСТРАХОВАНИЯ или лицата, които са в правото си да получат застрахователно обезщетение по настоящите Общи условия, се уреждат съгласно българското право.

Чл.52. Правата по договора се погасяват с изтичането на три години от момента, в който вземането на увредените лица е станало изискуемо.

Д. Допълнения и изменения

Чл.53. Настоящите Общи условия могат да бъдат допълвани или изменяни със специални условия и клаузи, договаряни между страните и отразявани в добавъци към застрахователната полица.

Чл.54. Всички последващи промени по застрахователния договор се оформят като добавъци, които са неразделна част от полицата.

Е. Неуредени въпроси

Чл.55. За всички неуредени в настоящите Общи условия въпроси се прилагат разпоредбите, визирани в застрахователната полица, Търговския закон и действащото гражданско законодателство.

Настоящите Общи условия са одобрени от Съвета на директорите на ЗАД „ОЗК – Застраховане“ АД и са в сила от 1.05.2003 г., изменени и допълнение от 02.05.2012 г.

Секция I: "Индустриален пожар"

I. ОБЕКТ НА ЗАСТРАХОВАНЕ

Чл.1. В настоящата секция на Общи условия по застраховка "Пожар и природни бедствия" на ЗАД „ОЗК – Застраховане“ АД, могат да се застраховат:

1. недвижимо имущество - производствени и/или административни сгради и
2. движимо имущество - машини, съоръжения, стопански инвентар, материални запаси и др., собственост или под разпореждането на индустриални и/или извършващи услуги с производствен или публичен характер предприятия / организации, наричани по-нататък ЗАСТРАХОВАН на територията на Република България.

Чл.2. Не могат да се застраховат:

1. МПС с държавен контролен номер, плавателни съдове и въздухоплавателни средства и свързаните с тях имуществени и неимуществени интереси - обект на други застраховки;
2. всякакъв вид документи, актове, ръкописи, нумизматични колекции, пощенски марки, предмети и накити от благородни метали, произведения на изкуството, скъпоценни камъни, стайни и декоративни растения, ръчни и джобни часовници, фотоснимки и фотофилми, стенописи, оръжие;
3. пари в наличност, бонове, ваучери, самолетни и влакови билети;
4. магнитни ленти, дискове и други информационни носители на информация;
5. мостри, рекламни модели, прототипи, изложбени експонати;
6. монетни автомати (вкл. и за обмен на валута) с цялото им съдържание, както и касови автомати - ако не е договорено друго;
7. строителни и монтажни обекти в процес на изграждане - предмет на друга застраховка.

II. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ПОКРИТИЕ

Чл.3.(1) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ покрива пълна загуба, частична вреда и/или разходи във връзка със застрахованото имущество, по следните клаузи:

ОСНОВНО ПОКРИТИЕ – КЛАУЗА А, включващо:

1. пожар, вкл. последиците от гасенето му,
2. експлозия,
3. мълния,
4. сблъскване или падане на пилотирано летателно тяло, негови части или товар;

РАЗШИРЕНО ПОКРИТИЕ, включващо:

- B1** - имплозия,
- B2** – природни бедствия, буря, градушка, пороен дъжд и наводнение,
- B3** - тежест при естествено натрупване на сняг и/или лед,
- B4** - измокряне на имущества вследствие изтичане на вода и пара от резервоари, тръбни инсталации и включени към тях уреди;
- B5** - удар от превозно средство или животно или авария с товарни и разтоварни машини при товарене и разтоварване,
- B6** - замръзване,
- B7** - свличане и/или срутване на земни пластове или увреждане от действието на подпочвени води,
- B8** – морски вълни.
- B9** - авария на водопроводни, канализационни, газопроводни, паропроводни, електропроводни и други подобни съоръжения, както и експлозия на такива съоръжения;

ДОПЪЛНИТЕЛНО ПОКРИТИЕ

- D1** – Кражба чрез взлом, кражба чрез използване на техническо средство, въоръжен грабеж;
- D2** – Умишлен палеж и/или експлозия, взривяване;
- D3** – чупене на стъкла, витрини, рекламни надписи и табели,
- D4** – внезапно изтичане на вода от спринклерни инсталации,
- D5** – злонамерени действия на трети лица, вандализъм;
- D6** – земетресение (за сгради и движимо имущество),
- D7** – загуба на доход от наем,
- D8** - Загуби или повреди на застраховано имущество, непосредствено причинени от стачки, локаут, причинени граждански въстания, бунтове, размирици и др. под. на тях действия
- D9** - Загуби или повреди на застраховано имущество, непосредствено военни действия от всякакъв вид, военни учения, неприятелско нахлуване с или без обявяване на война, инвазия, военно или извънредно положение
- D10** – ударна / звукова вълна,
- D11** – Късо съединение, токов удар, индукция (намагнитизиране), свръхнапрежение,
- D12** - Стоки на път
- D13** – необходими разходи,
- D14** – промяна на мястото на застраховката,
- D15:** Имущества "под условие"
- D16** – Актове на тероризъм и саботаж;
- (2)** Задължително условие за сключването на застраховка "Индустриален пожар" е наличието на покритие по клауза А. Останалите възможности са избираеми от ЗАСТРАХОВАНИЯ.
- (3)** ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ предоставя безплатно покритие по клауза D13 в рамките на 1% от застрахователната сума по клауза А.

III. ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ СУМИ И ЛИМИТИ НА ОТГОВОРНОСТ

Чл.4. Застрахователната сума се определя в български лева или друга валута по начин, договорен между ЗАСТРАХОВАНИЯ и ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ и вписан в застрахователната полица въз основа на:

1. данни от счетоводния баланс – отчетна (първоначална) или балансова (остатъчна) стойност на застрахованите имущества. Допустимо е тези стойности да бъдат завишени по договорен между страните начин.

2. договорена стойност – възможни са различни варианти за формиране на застрахователната сума:

а) действителната стойност - стойността, за която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество, вид и състояние. Определя се на база експертна оценка, избрана методика или по друг договорен между страните начин. По този начин може да се определи застрахователната сума за сгради, машини, съоръжения и друг вид оборудване и инвентар. Стойностите на МДА по баланс не са тяхна действителна стойност, освен ако ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ не е приел някоя от тях за такава;

б) възстановителна стойност - стойността, за която имущества от същия вид, качество и мощност като застрахованите могат да бъдат доставени, построени или произведени отново към момента на сключване на застраховката. Включва и стойността на транспортните, монтажни и демонтажни разходи, евентуалните такси за доставки от чужбина, за сградите - проектантски и строителни

хонорари на инженери и архитекти, направените разноски за изработване на проектна документация, както и разходи за експертизи, съгласуване, узаконяване. Прилага се при застраховка на сгради, машини, съоръжения и всякакъв вид оборудване и инвентар;

в) **друга** – начинът на нейното формиране се записва в Заявлението-въпросник и/или застрахователната полица.

На база застрахователна сума се предоставя покритие по клазите: А, Б, Д2, Д5, Д6, Д8, Д10, Д14, Д15.

3. лимити на отговорност за едно застрахователно събитие и за срока на застраховката. Като правило се договаря за следните клаузи: Д1, Д2, Д3, Д4, Д5, Д7, Д8, Д10, Д13, Д15.

Чл.5. Материални запаси (материали, незавършено производство, готова продукция, стоки) – могат да се застраховат на база договорена (фиксирана) стойност или съгласно Клауза "Деклариране на материални запаси".

Чл.6. ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ ще приеме за покрити по застраховката новопридобити през срока на застраховката ДМА (сгради и МСО), чиято стойност не надхвърля 5% от общата застрахователна сума на групата при условие, че в края на периода бъде извършено преизчисляване и плащане на допълнителна застрахователна премия за тези групи имущества. Преизчисляване на застрахователната премия се извършва и при настъпване на събитие с новопридобито имущество като вноската за него е дължима веднага.

Чл.7. При отпадане на застраховани имущества, чиято стойност надвишава 10% от общата застрахователна сума по полицата, ЗАСТРАХОВАНИЯТ има право на възстановяване на съответна част от платената премия, пропорционално на срока, за който имуществата са били отписани.

Чл.8. При сключване на застраховката страните договарят задължително самоучастие на ЗАСТРАХОВАНИЯ във всяка щета – в % или абсолютна сума, в зависимост от предоставеното покритие. За самоучастие в размер над 10% във всяка щета ЗАСТРАХОВАНИЯТ има право на отстъпка в премията.

КЛАУЗА "ДЕКЛАРИРАНЕ НА МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ"

Записаната в полицата застрахователна сума на материалните запаси ще бъде преизчислена в края на периода на застраховката въз основа на месечните им салда за този период. Ако така изчислената средна наличност надвишава застрахователната сума по полицата, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ начислява допълнителна премия, която ЗАСТРАХОВАНИЯТ следва да плати в 10-дневен срок след уведомяването за дължимата сума. В случай, че средната наличност е по-малка с повече от 10% от застрахователната сума по полицата, надвнесената премия се възстановява на ЗАСТРАХОВАНИЯ в същия срок. За периода на застраховката няма да бъде прилагана клаузата за "подзастраховане" за материалните запаси и няма да е необходимо завишаване на застрахователните суми, при условие че никое от месечните салда не надхвърля застрахователната сума с повече от 20%. ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право на пресмятане на средната наличност и начисляване на допълнителна премия при настъпило застрахователно събитие след първите 6 месеца от началото на застраховката.

Условията по настоящата секция са одобрени от Съвета на директорите на ЗАД „ОЗК – Застраховане“ АД и са в сила от 1.06.2003 г, изменени и допълнение от 02.05.2012 г.

ОБЩИ УСЛОВИЯ

ЗА ЗАСТРАХОВАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ КУЛТУРИ

I. ОБХВАТ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ЗАЩИТА

Чл.1. С настоящите Общи условия ЗАД "ОЗК – Застраховане" АД, наричана по-долу за краткост ЗАСТРАХОВАТЕЛ, срещу платена премия приема да заплаща на ЗАСТРАХОВАНИЯ (физическо или юридическо лице) обезщетение при настъпване на количествени загуби на реколта от земеделски култури, в резултат от покрити по застраховката рискове.

Чл.2. По настоящите Общи условия може да се застрахова:

1. реколтата от земеделските култури и от овощни, зеленчукови, розови, черничеви градини, лозя, ягоди, малини, културна шипка, културна къпина, касис (черно френско грозде);
2. овощни разсадници, маточници, вкоренилища, медицински растения, хмел;
3. разсади, семенилища, цветя за семе и продажба и
4. култури в парници и оранжерии.

Чл.3. (1) Не могат да се застраховат:

1. дървета, храсти и главини, водещи се като дълготрайни материални активи;
2. естествени и изкуствени ливади и пасища, гори и горски пояси, насаждения за укрепителни и мелиоративни мероприятия, папур, ракета, растения за зелено торене, декоративни растения, горски и декоративни разсадници;
3. новозасадени и млади неплододаващи: овощия, черничеви градини, лозя, ягоди, малини, културна шипка и къпина, черно френско грозде (касис) и др.;
4. недаващи цвят: маслодайна роза, лавандула, хмел и др.;
5. култури в опитните полета, отглеждани с научна и експериментална цел.

(2) Някои от изброените по-горе култури могат да се застраховат по специални условия.

II. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ПОКРИТИЕ

Чл.4.(1) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ ще изплаща обезщетения за количествени щети по реколтата, дължащи се на механични увреждания (пречупване, разкъсване, оронване, механично увреждане на листата, леторастите, стъблата и плодовете, пречупване на цели растения), причинени от:

- Градушка и буря;
- Проливен дъжд;
- Пожар на корен;
- Наводнение;
- Късно пролетно и ранно есенно ослабяване;
- Измръзване и изтегляне на зимни житни култури.

(2) Застраховката може да се сключи за всички рискове, за комбинация между тях или за отделни рискове (с изключение на рисковете измръзване и изтегляне на есенни култури, които не се покриват самостоятелно).

III. ИЗКЛЮЧЕНИЯ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛНОТО ПОКРИТИЕ

Чл.5. ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ няма да покрива загуби на реколта в резултат от:

1. суша, топли и студени ветрове; болести; неприятели; биологично остаряване и естествено отмиране; диви животни, гризачи и птици; непоникване, както и от рискове, неупоменати в застрахователното покритие на полицата;

2. полягане на посевите вследствие на продължителни валежи, гъсти посеви и изобилно торене;
3. поява на почвена кора;
4. проявена небрежност;
5. химикали и препарати, разпръснати от летателни апарати или друга наземна техника; от газообразни, прахообразни и други вещества, изхвърлени в атмосферата от различни производства;
6. технически неизправни напоителни и отводнителни системи и канали; неправилно напояване; неизправни електрически и отоплителни инсталации в парници и оранжерии;
7. неправилни и/или неизвършени в срок агротехнически мероприятия;
8. понижаване качеството на реколтата от земеделските култури;
9. военни действия;
10. земетресение;
11. свличане и/или срутване на земни пластове – от геоложки или друг характер.

Чл.6. ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ не дължи обезщетение на ЗАСТРАХОВАНИЯ за вреди, настъпили преди началото на застрахователната полица.

Чл.7. По тези Общи условия не се покриват всякакви косвени загуби – пропуснати ползи, неустойки, денгуби, лихви и др.

IV. СКЛЮЧВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ДОГОВОР

A. Писмено предложение. Застрахователна полица

Чл.8. (1) Договорът за застраховка се сключва писмено като застрахователна полица въз основа на попълнено Заявление-въпросник, отправено до ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ или неговите агенти. Заявлението-въпросник, Общите условия и другите приложения, изготвени от ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ, са неразделна част от застрахователната полица. Застрахователната полица се комплектова и с описи на застрахованите култури по местности и кадастрални номера, площи и фиксирана застрахователна сума, както следва:

- **първи опис** за трайните насаждения и за културите, които са изцяло засяти/засадени към началото на застраховката;
- **втори опис** - за културите, които са описани в Заявлението-въпросник, но не са били засяти/засадени при сключването на застраховката – за всяка култура до 30 дни от засяването/засаждането ѝ.

(2) При различие в площите между втория опис и Заявлението-въпросник се дължи или връща застрахователна премия.

(3) Договорът за застраховка е в сила след заплащане на договорената премия или на първата разсрочена вноска по нея.

(4) Застраховката се сключва преди съответните култури да са пострадали от застрахователно събитие.

(5) Частично увредените от застрахователни събития култури преди сключване на застраховката се описват в специален опис като изключени от покритието.

(6) Увредени от незастрахователни събития култури могат да бъдат включени в застраховката с намалена застрахователна сума. Същите се описват в отделен опис.

(7) Застраховката може да се сключи за всички култури, отглеждани от ЗАСТРАХОВАНИЯ, за отделни групи култури или за отделни култури.

(8) За късните и втори култури се сключва допълнителна застраховка в срок до 10 юли с допълнителен опис.

Б. Задължение за посочване на данни

Чл.9. (1) ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен да отговори на поставените в Заявлението-въпросник въпроси като посочи всички обстоятелства, които са му известни и имат съществено значение за оценката на риска от ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ и условията, при които застрахователният договор може да бъде сключен.

(2) При настъпване на промени в площите и местностите, където окончателно са засяти/засадени застрахованите култури, ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен да уведоми ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ преди същите да са пострадали от застрахователни събития, за да може последният да носи отговорност и за тях.

Чл.10. Ако ЗАСТРАХОВАНИЯТ не изпълни задължението си по чл.9, се прилагат разпоредбите на чл.384 от Търговския закон.

Чл.11. Ако ЗАСТРАХОВАНИЯТ е сключил договора чрез пълномощник или за сметка на трето лице, достатъчно е укритото обстоятелство по чл.9 да е било известно на пълномощника му, респ. на третото лице.

Чл.12. (1) Ако при сключване на договора, обстоятелството по чл.9 не е било известно на ЗАСТРАХОВАНИЯ и на лицата по чл.11, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право в двуседмичен срок от узнаването да предложи изменението на договора.

(2) Ако ЗАСТРАХОВАНИЯТ не приеме предложението по ал. 1 в двуседмичен срок от получаването му, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да прекрати договора, за което писмено уведомява ЗАСТРАХОВАНИЯ. Ако договорът бъде прекратен, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ възстановява част от премията след приспадане на разносните си.

(3) При настъпване на застрахователното събитие преди изменението или прекратяването на договора, описани в чл.12 ал.1 и ал.2, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ не може да откаже плащането на застрахователно обезщетение, но може да го намали съобразно съотношението между размера на платените премии и на премиите, които трябва да се платят според реалната рискова ситуация.

Чл.13. (1) По време на действието на договора ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен да обяви пред ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ всички новонастъпили обстоятелства, за които при сключването на договора ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ е поставил писмено въпрос. Обявяването на обстоятелствата трябва да се извърши незабавно след узнаването им.

(2) При неизпълнението на задължението по ал. 1 се прилагат съответно чл. 10 и 12.

Чл.14. Ако при сключване на застрахователния договор ЗАСТРАХОВАНИЯТ си е послужил с измама, укрив е или е въвел ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ в заблуждение относно обстоятелствата, посочени в чл.9, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право да прекрати застрахователния договор, като платените от ЗАСТРАХОВАНИЯ премии не подлежат на връщане.

V. ДЕЙСТВИЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ДОГОВОР.

А. Начало на застрахователния договор

Чл.15. (1) Застрахователният договор влиза в сила от 00.00 (нула) часа на деня, следващ заплащането на застрахователната премия или на първата вноска от нея (при договорено разсрочено плащане).

(2) При сключване на договори след 20 май се извършва оглед на заявените за застраховане култури от упълномощен представител на ЗАСТРАХОВАНИЯ и се съставя протокол за състоянието им.

(3) Ако не е уговорено друго, краен срок за сключване на застраховката е:

1. за риска измръзване и изтегляне на зимни житни култури – до настъпване на критичните ниски температури;
2. за тютюн – до 20 юни;
3. за всички останали култури – до 20 май.

(4) Застрахователното покритие започва от момента на влизане на застраховката в сила, но не по-рано от:

1. поникването – за културите, които се сеят, за картофите и за цветята от луковици;
2. започването на вегетацията през втората и следващите години – за многогодишните сети треви (люцерна, детелина, еспарзета и др.);
3. разсаждането на постоянно място – за културите, които се разсаждат (зеленчуци, тютюн, цветя и др.);
4. прецъфтяването и видимото оформяне на плода – за овощните видове;
5. момента на бутонизацията (появяване на цветните пъпки) – за розовите градини;
6. пускането на ресите – за лозята;
7. започването на цъфтежа – за ягоди, малини, културна шипка, културна къпина и касис;
8. появяването на пролетните леторасты – за овощните разсадници (питомници), маточниците и лозовите вкоренилища;
9. появяването на цветоносните стъбла – за насажденията от лавандула; за хмел – от образуването на цветните шишарки.

(5) Застрахователното покритие се прекратява веднага след прибирането на реколтата, не по-късно от обичайното за това време в зависимост от климатичните условия за района през годината и не по-късно от 24.00 часа на 20 ноември от текущата стопанска година. Покритието е в сила и за пожънати и покосени култури, когато са в процес на прибиране.

(6) Покритието за щети от осланяване е в сила от 0.00 ч. на 20 април до 24.00 ч. на 10 октомври като се съобразява с условията по чл.16 (4) и (5).

Б. Прекратяване на застрахователния договор

Чл.16. (1) Застрахователният договор се прекратява и застрахователната премия се връща на ЗАСТРАХОВАНИЯ в следните случаи:

- за незасетите площи;
- за изцяло непоникнали култури;
- за напълно унищожени култури преди началото на застраховката.

(2) При връщане на премия по предходната алинея се удържат разносните на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ.

VI. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СТРАНИТЕ ПРЕЗ СРОКА НА ДОГОВОРА

А. Задължения на ЗАСТРАХОВАНИЯ

Чл.17. ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен:

1. да спазва агротехническите изисквания за отглеждане на културите и да полага за тях грижата на добър стопанин;
2. да взема възможните мерки за предотвратяване настъпване на събитието "пожар на корен", а при настъпване на такова - мерки за ограничаване или намаляване на щетите;
3. да не допуска и извършва действия и бездействия, които водят до увеличаване на риска;

4. да съобщи на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ, ако има сключена друга застраховка за същите култури при друг ЗАСТРАХОВАТЕЛ;

5. да предоставя на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ всякаква писмено поискана информация или документация, която би послужила за обективно оценяване на риска и размера на нанесените вреди – технологични книги за проведени агротехнически мероприятия, кадастрални карти на полетата, счетоводни справки и др.;

6. да спазва сроковете за внасяне на уговорените застрахователни вноски.

Б. Неизпълнение

Чл.18. При неизпълнение на някое от задълженията по чл.17 от страна на ЗАСТРАХОВАНИЯ, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да прекрати застрахователния договор или да откаже изцяло или частично изплащането на застрахователно обезщетение за вреди, настъпили като последица от неизпълнението на тези задължения или при неиздължаване на вноските.

В. Задължения на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ

Чл.19. ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ е длъжен:

1. да извършва оглед и оценки на увредената култура в 5-дневен срок от получаване на уведомлението за нанесени щети, ако предстои презасяване / презасаждане или прибиране на реколтата и в 10-дневен срок за всички останали случаи;

2. да изплати на ЗАСТРАХОВАНИЯ дължимото обезщетение в срок до 15 дни след определянето му и получаване на всички данни и документи, необходими за това.

VII. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА СУМА

А. Определяне на застрахователната сума

Чл.20. (1) Застрахователната сума на декар за отделните култури се определя по взаимно договаряне, но следва да бъде съобразена с пазарните условия и производствените възможности на дадения район и не може да надвишава действителната стойност на реколтата.

(2) Отговорността на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ е до действителния размер на вредите, но не повече от застрахователната сума.

(3) Застрахователната сума може да се намали, ако при извършване на оценка се установи, че действителната стойност на реколтата се е намалила поради проявление на незастрахователни причини.

Чл.21. Застрахователната сума на декар е за главния плод, за който се отглеждат културите, а за посочените по-долу култури се разпределя както следва:

(1) За лен и коноп:

- за лен и коноп за семе - 100%;
- за лен и коноп за влакно и семе, при главен продукт влакното - 70% за влакното и 30% за семето.

(2) За люцерна и детелина за сено:

- първи откос - 40%;
- втори откос - 40%;
- трети откос - 20%.

(3) За люцерна и детелина за семе:

- първи откос за сено - 40%;
- втори откос за семе - 60%;
- широкоредови посеви за семе - 100%.

(4) За еспарзета за сено:

- първи откос - 60%;
- втори откос - 40%.

(5) За останалите многогодишни фуражни тревни застрахователната сума се разпределя съгл.т.(2) по-горе като застрахователно покритие за повече от три откоса не се предоставя.

(6) За магданоз за зелено - 4 коситби:

- първа - 25%;
- втора - 25%;
- трета - 25%;
- четвърта - 25%.

(7) За мента:

- само за масло - 2 откоса: 70% за първия и 30% за втория;
- само за листа - 2 откоса по 50% всеки;
- за масло и за листа - 2 откоса: 60% за първия и 40% за втория;
- мента, отглеждана и реколтирана на един откос - 100%.

(8) За жълт мак:

- първи откос - 60%;
- втори откос - 40%.

(9) За домати:

- ранни домати, реколтирани на 4 завръза: 25% за първия, по 30% за втория и третия и 15% за четвъртия;
- ранни домати на открито, реколтирани на 5 завръза: 20% за първия, по 25% за втория и третия, 20% за четвъртия и 10% за петия;
- средноранни домати на открито, реколтирани на 6 завръза: 20% за първия, 25% за втория, 18% за третия, 15% за четвъртия, 12% за петия и 10% за шестия;
- средноранни домати, реколтирани на 7 завръза: 15% за първия, по 20% за втория и третия, 15% за четвъртия, 12% за петия, 10% за шестия и 8% за седмия;
- при повече от 7 завръза броят на наличните плодове и цветовете от горните завръзи се разпределя поравно към по-долните завръзи;
- ранни оранжерийни домати, засадени след 1 октомври - 18 завръза: съответно по 8%, 8%, 8%, 5%, 2%, 2%, 2%, 4%, 5%, 8%, 5%, 4%, 5%, 8%, 5%, 5%, 8%, 8%;
- средноранни оранжерийни домати, засадени до 1 декември - 14 завръза: съответно по 3%, 3%, 5%, 7%, 8%, 5%, 5%, 7%, 9%, 10%, 11%, 9%, 9%, 9%.
- Сортите с ограничен растеж, които нямат ясно изразени завръзи, се оценяват с общ процент щета, както останалите земеделски култури.

(10) За ориенталски тютюн: диб - 6%; I майка - 18%; II майка - 33%; III майка - 22%; подвърх (ковалама) - 14% и връх (уч) - 7%.

(11) За едролитни тютюни "Виржиния" и "Бърлей": диб - 10%, I майка - 25%; II майка - 35%; III майка - 20%; подвърх (ковалама) - 6% и връх (уч) - 4%.

Б. Други застраховки

Чл.22. Ако при настъпване на застрахователното събитие се установи, че за увредената култура има сключена и друга застраховка, покриваща същото събитие, отговорността на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ е както следва:

- до застрахователната сума - ако общата застрахователна сума по тази и другата застраховка не надвишава максималната застрахователна сума за културата;
- част от максималната застрахователна сума за културата, равна на съотношението на застрахователната сума по тази застраховка и общата застрахователна сума - ако общата застрахователна сума по тази и другата застраховка надвишава максималната застрахователна сума.

В. Дозастраховане

Чл.23. (1) Ако през срока на застраховката не е настъпило застрахователно събитие и ЗАСТРАХОВАНИЯТ пожелае да завиши посочената в договора застрахователна сума, той отправя писмено предложение до ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ като

посочва новия размер на застрахователната сума и заплаща допълнителна застрахователна премия.

(2) Ако след настъпило застрахователно събитие се наложи презасяване/презасаждане със същата или друга култура, ЗАСТРАХОВАНИЯТ може да дозастрахова новозасятата/новозасажената култура до пълната ѝ застрахователна сума (на база на изплатеното обезщетение или друга договорена сума) срещу заплащане на допълнителна премия.

VIII. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ПРЕМИЯ

A. Определяне на застрахователната премия

Чл.24. Застрахователната премия се определя от ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ и е в зависимост от размера на застрахователната сума, вида на застрахованата култура, площите на засятите / засадени / разсадени култури, рисковия клас на района, в който се намира обекта за застраховане и избраното застрахователно покритие.

Чл.25. Дължимата годишна премия се заплаща от ЗАСТРАХОВАНИЯТ:

а) еднократно - при сключване на застрахователния договор;

б) разсрочено - по уговорен в полицата план.

Чл.26. ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ не намалява и не връща застрахователна премия, ако през срока на застрахователния договор няма щети върху застрахованите култури или има такива, причинени от незастрахователни събития.

Чл.27. При определяне на окончателната премия ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да приложи система от бонуси / отстъпки в зависимост от квотата на щетите за предходната година и от начина на издължаване на застрахователната премия.

Чл.28. (1) Текущата премия се плаща в уговорения срок. При неплащането ѝ ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да намали застрахователната сума, да измени договора или да го прекрати, но не по-рано от 15 дни от деня, в който ЗАСТРАХОВАНИЯТ е получил писмено предупреждение за това.

(2) Ако преди уговорените срокове за внасяне на разсрочените застрахователни вноски настъпи застрахователното събитие, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ удържа дължимите застрахователни вноски от определеното обезщетение при наличие на съответна договореност със ЗАСТРАХОВАНИЯ за това.

Б. Неточно плащане на застрахователната премия

Чл.29. При неиздължаване в пълен размер на застрахователната премия от страна на ЗАСТРАХОВАНИЯ, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ го поканва писмено да внесе разликата в определен срок. При отказ на ЗАСТРАХОВАНИЯ да заплати тази разлика ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ:

а) може да развали действието на застрахователния договор, като върне на ЗАСТРАХОВАНИЯ събраната до момента премия, намалена с направените административно-стопански разноски по сключването на застраховката;

б) намалява дължимото обезщетение - в случай, че през този период е настъпило застрахователно събитие, пропорционално на неизплатената част от премията;

в) сторнира от стойността на предстоящото и дължимо обезщетение частта от неиздължената премия въз основа на писмена договореност със ЗАСТРАХОВАНИЯ за това.

IX. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ ПРИ НАСТЪПВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНОТО СЪБИТИЕ

Чл.30. При настъпване на застрахователно събитие, ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен:

1. да предприеме незабавно всички необходими мерки за намаляване или ограничаване размера на щетите върху пострадалите култури;

2. да уведоми незабавно всички компетентни органи, имащи отношение към застрахователното събитие;

3. да уведоми писмено ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ в 5-дневен срок след като му е станало известно за настъпването на застрахователното събитие като посочи деня и вида на настъпилото събитие, опише увредените култури по местности, кадастрални номера и площи; ЗАСТРАХОВАНИЯТ посочва също така кои площи се налага да бъдат презасяти и за кои предстои прибиране на реколтата;

4. да докаже по безспорен начин наличието на застраховка и правата си върху увредените или унищожени култури;

5. да осигури свободен достъп на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ до увредените култури толкова пъти, колкото е необходимо за извършване на оценка на щетите;

6. да обезпечи за всеки един конкретен случай, правата на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ срещу трети лица, виновно причинили вредите и да осигури всички необходими документи.

Чл.31. ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право да проверява дали ЗАСТРАХОВАНИЯТ спазва технологичните агротехнически изисквания за отглеждане на културата и дали е взел необходимите мерки за опазване на увредената култура, намаляване на загубите и оползотворяване на продукцията.

Чл.32. ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право да променя констатациите в Акта за оценка, ако при извършена проверка от негов упълномощен представител се установи, че акта е съставен в несъответствие с настоящите Общи условия, процентът на щета е неправилно определен или са допуснати други неточности.

Чл.33. Тежестта за доказване на настъпилото застрахователно събитие се носи от ЗАСТРАХОВАНИЯ.

Чл.34. Ако ЗАСТРАХОВАНИЯТ не е изпълнил своите задължения, описани в т.т 31-34 по-горе и/или от страна на ЗАСТРАХОВАНИЯ се представят неверни сведения, използват се лъжливи декларации или методи с цел получаване на застрахователно обезщетение, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право да откаже изплащането на обезщетение и да прекрати застрахователния договор, като застрахователната премия остава в полза на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ.

X. ОГЛЕД И ОЦЕНКА НА ЩЕТИТЕ

Чл.35. (1) Огледът и оценката на щетите на земеделските култури се извършват от комисия, съставена от представител на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ, подпомогната от вещо лице - агроном, в присъствието на ЗАСТРАХОВАНИЯ или негов представител.

(2) При малки застраховани площи по преценка на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ оценката може да бъде извършена само от вещо лице в присъствие на ЗАСТРАХОВАНИЯ или негов представител.

(3) Оценката на щетите се определя чрез преброяване и пресмятане на изцяло унищожените, частично пострадалите и запазените растения или част от тях в пробни парцели с еднакви размери, отстоящи на равни разстояния и разположени по начин, обхващащ културата в увредения блок/парцел.

(4) Когато културата е увредена, но продължава своето развитие и се очаква известно нейно възстановяване или намаляване на първоначално оценените загуби или е трудно с точност да се определи размера на щетите, се извършва

оценки: предварителна - след събитието и окончателна - непосредствено преди прибиране на реколтата.

(5) Когато културите са увредени неколкратно от застрахователни събития, при последната оценка се определя общ процент щета от всички застрахователни събития, като в последния Акт за оценка се включват щетите и от предшестващите събития. Изключения се допускат в случаите, когато възникнат усложнения при определяне на общия процент щета (когато културата се прибира на части, при наличие на обран плод и др. под.)

(6) При извършване на окончателната оценка не може да се увеличава установеният с предварителната оценка процент щета, с изключение на случаите, когато се провежда анкета на място от представител на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ и увеличението се одобри от ръководството на дружеството.

(7) Когато е извършена предварителна оценка, а впоследствие културата бъде унищожена от незастрахователно събитие, обезщетението се изплаща по предварителната оценка.

(8) Оценка на тютюна се извършва по беритбени ръце, а застрахователното покритие е за количествени тегловни щети над 5% спрямо цялото растение.

(9) При тютюна се оценяват най-много до три беритбени ръце. Ако има необрани повече беритбени ръце, последните не се вземат предвид при определяне на щетата, тъй като е трябвало да бъдат обрани.

(10) До четири беритбени ръце се оценяват само тогава, когато тютюнът се отглежда на богати поливни площи, при което процесът на узряване се забавя.

(11) Всички беритбени ръце се оценяват при едрolistните тютюни - "Виржиния" и "Бърлей", когато се прибират наведнъж (целорастенийно) в определения агротехнически срок.

(12) Ако до настъпване на застрахователното събитие част от продукцията от увредената култура е била прибрана, процентът на обрания плод се определя от оценителната комисия.

(13) Процентът от продукцията, която може да се оползотвори след настъпване на застрахователното събитие в пряно или пререботено състояние - за храна, сокове, пектин и др., се определя от оценителната комисия;

(14) Ако ЗАСТРАХОВАНИЯТ не е съгласен с оценката, може да поиска извършване на втора оценка при условие, че увредените култури се запазят в същото състояние, в което са били при първия оглед, или се оставят представителни пробни парцели.

(15) Искане за втора оценка се прави писмено, но не по-късно от седем дни, след като на ЗАСТРАХОВАНИЯ стане известна първата оценка.

(16) При постъпване на възражение от ЗАСТРАХОВАНИЯ с писмено искане за втора оценка, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ е задължен да осъществи провеждането на нов оглед, при друг състав на комисията, който да бъде проведен в срок до седем дни след установяване резултатите от първоначалната оценка.

(17) Резултатите от втората оценка са окончателни.

XI. ПРЕЗАСЯВАНЕ / ПРЕЗАСАЖДАНЕ НА УНИЩОЖЕНИ КУЛТУРИ

Чл. 36. При частично или пълно унищожаване на млади култури (в начална фаза на развитие) и при възможност да се презасеят / презасадят със същата или друга култура, щетите се оценяват с "презасяване", като обезщетението е процент от застрахователната сума, както следва:

1. за житни култури и многогодишни фуражни треви - до 35% от застрахователната сума на декар;

2. за царевични, ориз, маслодайни, варивни, окопни, влакнодайни, едногодишни фуражни треви - до 25% от застрахователната сума на декар;

3. за тютюн, зеленчуци, бостани, окопни за семе, медицински растения, цветя за семе и продажба - до 15% от застрахователната сума на декар.

Чл. 37. В случай на определена от комисията оценка за презасяване / презасаждаване на дадена култура и неизпълнение на предписанието по обективни или субективни причини (липса на семена, разсад, машини и др.) оценката се зачита, а при следващо застрахователно събитие определеният процент на унищожено за презасяване / презасаждаване се счита като незастрахователни причини и с него се коригира процента на обезщетението.

XII. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ОБЕЗЩЕТЕНИЕ

Чл. 38. (1) Застрахователното обезщетение се изчислява по видове култури, блокове и площи, както и по тяхното стопанско предназначение, като се изхожда от застрахователната сума на декар, определена по силата на договор.

(2) Данните в актовете за оценка на щетите трябва да съответстват на предварително посочените в описа към застрахователния договор. При оценяване на култура с площ, по-голяма от посочената в описа, обезщетението се изчислява съобразно площите в описа, въз основа на който са начислени премиите.

(3) Ако при извършване на оценка се установи, че действителната стойност на реколтата е по-ниска от застрахователната сума вследствие на загуби, поради настъпване на незастрахователни причини, застрахователната сума се намалява до размера на действителната стойност. Не се връща частта от премиата, която съответства на разликата между застрахователната сума и действителната стойност на реколтата.

Чл. 39. (1) Застрахователното обезщетение на декар е равно на договорената или прилаганата съгласно чл. 37 застрахователна сума на декар, умножена с процент на щета. В случай на пълно унищожаване на културата застрахователното обезщетение на декар не може да надвишава застрахователната сума на декар.

(2) При култури за презасяване / презасаждаване обезщетението се изчислява в размер на процента по чл. 37 от застрахователната сума на декар и процента на щета, определен за терена.

(3) Ако до извършване на оценката част от продукцията е била прибрана, обезщетението се изчислява на база застрахователна сума на декар, намалена с процента на прибраната продукция, установена на терена от комисията.

(4) При наличие на незастрахователно събитие обезщетението се изчислява на база застрахователна сума на декар, намалена с процента на щетите, причинени от незастрахователното събитие.

(5) При наличие на незастрахователно събитие и презасяване / презасаждаване на културата, обезщетението се изчислява на база застрахователна сума на декар, която първоначално се намалява с процента от щетите на незастрахователното събитие, а след това - с установения по чл. 37 процент на щета.

(6) При наличие на незастрахователно събитие, когато част от реколтата е била прибрана до датата на извършване на оценката, обезщетението се изчислява на застрахователна сума на декар, която първоначално се намалява с процента от щетите, причинени от незастрахователното събитие, а след това - с установения по чл. 37 процент на щета.

процента на незастрахователното събитие, а след това и с процента на прибраната продукция.

(7) При многогодишни фуражни треви, които се прибират на части обезщетението се изчислява на база застрахователна сума на декар и се разпределя по тегловно съотношение на действително реколтираните откоси и тяхното предназначение.

(8) При лен, коноп, мак и др. под. обезщетението се изчислява на база застрахователна сума на декар и се разпределя по предназначение, съобразно разпределението на застрахователната сума за семе и влакно.

(9) При доматите обезщетението се изчислява на база застрахователна сума на декар и определения общ процент щета от отделните завръзи според тегловното им съотношение.

(10) При ориенталския и едролитните тютюни "Виржиния" и "Бърлей", при които беритбата на листата се извършва на части по беритбени ръце, обезщетението се изчислява на база застрахователна сума на декар и определения общ процент щета от отделните беритбени ръце, според тегловното им съотношение.

(11) Застрахователят има право да удържа от изисленото обезщетение всички неиздължени суми от Застрахования.

(12) Щети до 5% не се обезщетяват.

(13) да изплати на ЗАСТРАХОВАНИЯ дължимото обезщетение в срок до 15 дни след определянето му и получаване на всички данни и документи, необходими за това.

ХИИ. ДОПЪЛНИТЕЛНИ УСЛОВИЯ

А. Регрес

Чл.40. (1) С плащането на обезщетението ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ встъпва в правата на ЗАСТРАХОВАНИЯ срещу причинителя на вредата.

(2) ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен да съдейства на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ при упражняване на правата му срещу причинителя на вредата.

(3) Отказът на ЗАСТРАХОВАНИЯ от правата му срещу причинителя на вредата няма сила спрямо ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ.

Б. Форма

Чл.41. Всички взаимоотношения между ЗАСТРАХОВАНИЯ и ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ във връзка с изпълнение условията на договора ще се уреждат в писмена форма.

В. Уведомления

Чл.42. Адресът за уведомяване на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ е адресът му на управление, на клона или на агенцията, издала полицата.

Чл.43. Адресът за уведомяване на ЗАСТРАХОВАНИЯ е адресът на неговото управление, записан в застрахователната полица.

Г. Подсъдност и Давност

Чл.44. Правните отношения между ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ и ЗАСТРАХОВАНИЯ или лицата, които са в правото си да получат застрахователно обезщетение по настоящите Общи условия, се уреждат съгласно българското право.

Чл.45. Правата по договора се погасяват с изтичането на три години от момента, в който вземането на увредените лица е станало изискуемо.

Д. Допълнения и изменения

Чл.46. Настоящите Общи условия могат да бъдат допълвани или изменяни със специални условия, договаряни между страните и отразявани в добавъци към застрахователната полица.

Чл.47. Всички последващи промени по застрахователния договор се оформят като добавъци, които са неразделна част от полицата.

Е. Неуредени въпроси

Чл.48. За всички неуредени в настоящите Общи условия въпроси се прилагат разпоредбите, визирани в застрахователната полица, Търговския закон и действащото гражданско законодателство.

XIV. ДЕФИНИЦИИ

Градушка - валеж от ледени зърна или късове с различна големина и форма, които причиняват разкъсване, пречупване или откъсване на надземни части от растенията, рани, натъртвания, оронване на плодове, зърна и семена, както и механично увреждане на растения и плодове. Застрахователят обезщетява количествени вреди, причинени от прякото механично действие на ударите на градовите зърна.

Буря - вятър със скорост над 15 м/сек., ураган (над 30 м/сек.), вихрушка и смерч. Застрахователят обезщетява количествени вреди, причинени от прякото механично действие на вятъра, изразяващи се в изкореняване, пречупване, отчепване, разкъсване, нараняване, оронване и обручване на цветове, плодове, зърна и семена, както и механично увреждане на растения и плодове.

Покриват се и количествени щети от буря, вихрушка и смерч, настъпили в резултат на:

- носените от вятъра пясък и други почвени частици;
- отвяване и засипване (затрупване) на растения и плодове;
- измръзване на растенията и реколтата в стъклени оранжерии с техническо отопление поради нахлуване на студен въздух при разкриване на покривите или счупване на стъклата.

Загуби, причинени от високи или ниски температури на ветровете не се обезщетяват, тъй като същите са от физиологично естество, а не механични.

Доказването на бурята се извършва от Хидрометеорологична служба (ХМС) или по анкетен път.

Проливен дъжд - интензивен валеж в голямо количество, паднал за кратко време.

Покриват се количествени вреди, причинени от прякото механично действие от ударите на водните капки, изразяващи се в пречупване, разкъсване, оронване и механично увреждане на растения и плодове.

Покриват се количествени щети от проливния дъжд в резултат на изравняне, извличане и затлачване на растения и плодове, причинени от стичащи се водни маси, образувани на място.

Наличието на проливен дъжд се установява по специална таблица въз основа на данни от ХМС по места за продължителността на валежа в минути и часове и падналото количество вода на 1 м² за този интервал от време, или се определя по анкетен път.

Пожар на корен - запалване с наличие на пламък, възникнал без определено огнище, разпространяващ се със собствена сила.

Покриват се щети от изгаряне, обгаряне, овъгляване, опушване и замърсяване, както и допълнителни щети от утъпкване от предприетите мерки за гасене и ограничаване разпространението на пожара.

Обезщетение не се изплаща без писмено становище на Районна противопожарна служба (РПС) за причините за пожара и виновни лица.

Ослявяне - понижаване на температурата под през нощта или в началото на деня. Ослявянето по степенно е късно пролетно и ранно есенно излизане на растения и

плодове. Сланата е само външен белег на мраза и представлява отлагане на ледени кристали по повърхността на предметите.

Покриват се щети от късни пролетни мразове, настъпили след 20 април, и от ранни есенни мразове до 10 октомври.

Наводнение - разливане на водни маси, придошли отвън като реки, поради превишаване извън обичайните предели на естествени и изкуствени водни потоци, езера и язовири. Предизвикват се от проливни и продължителни дъждове, бързо топене на снегове през пролетта, натрупване на ледени баражи в реките и др.

Покриват се и щети вследствие разграждане или скъсване на бетонови язовирни стени и други хидротехнически съоръжения поради бързо и необичайно покачване на водите.

Покриват се количествени щети от:

а) прякото механично действие на водните маси и носените от тях твърди частици, състоящи се в изравяне, извличане, затлачване и оголване на растения и плодове;

б) повреждане и загиване на растения от дълготрайно застояване на водата на повърхността на почвата;

в) вследствие предприети мерки за ограничаване разпространяването на наводнението.

Измръзване на есенни житни култури - загиването им вследствие бързото или постепенно понижаване на температурите през зимата под минус 15°C.

Към измръзването се отнася и изтеглянето на посевите в резултат на настъпили след пролетното затопляне студове, или след редуване на топло и студено време (силно денонощно колебание на температурата), когато почвата замръзва през нощта и се надига, а през деня се размразява частично или изцяло и уляга, при което растенията се изтласкват към повърхността на почвата, съпроводено с прекъсване на корените или самите растения. Растенията се повреждат от измръзване или изсъхване.

Незастрахователно събитие – загуби на реколта, настъпили под въздействието на причини и рискове, които не са обект на покритие по конкретния застрахователен договор.

Стопанска година – периодът, през който се отглежда дадената култура. За обозначаването му обикновено се взема календарната година, през която реколтата предстои да бъде прибрана.

Презасяване – да се презасее, подсее, презасади или подсади частично или напълно унищожена култура.

Настоящите Общи условия са одобрени от Съвета на директорите на "ОЗК" АД и са в сила от 1.10.1999 г., изменени и допълнение с Решение на съвета на Директорите на ЗАД „ОЗК – Застраховане“ от 22.11.2011 г.

ДЕКЛАРАЦИЯ
по т. 2.1.1 от Техническите спецификации

Долуподписаните Александър Петров Личев, заедно с Румен Кирилов Димитров в качеството им на Изпълнителни Директори на ЗАД „ОЗК - Застраховане“ АД, БУЛСТАТ/ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Света София“ № 7, ет. 5, участник в обществена поръчка с предмет: „Застраховане на сгради, имущество, земеделски култури и моторни превозни средства, ползвани и управлявани от администрацията на Министерския съвет за 2019 г.“, със следните обособени позиции: I обособена позиция: „Моторни превозни средства – задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, застраховка „Злополука“ на водача и пътниците в МПС“ и застраховка „Каско – всички рискове“; II обособена позиция: „Застраховка на преносими компютри (лаптопи, таблети)“ и III обособена позиция: „Застраховане на сгради – публична и частна държавна собственост - със съответното оборудване, машини, съоръжения, компютърна и офис техника, стопански инвентар към тях, активи с художествена и историческа стойност и други активи, ползвани и управлявани от АМС, земеделски култури (лозови масиви и бадемова градина) и реколтата им, и продукцията на Винарска изба „Евксиноград“

ДЕКЛАРИРАМ, че:

Застраховките в обхвата на настоящата процедура се сключва за срок от 1 (една) година с начало 00.00 часа на 01.01.2019г. и край 31.12.2019г. В случай, че ЗАД „ОЗК-Застраховане“ АД, бъде избран за изпълнител и по обективни причини застрахователния договор не бъде подписан до 01.01.2019г, ще изпълнява задълженията си по договора, считано от 00.00 часа на 01.01.2019г. до датата на сключване на договора и ще предоставим писмо за покритие за този срок.

Дата: 16.11.2018г.

Декларатори:

Име и фамилия: Александър Личев

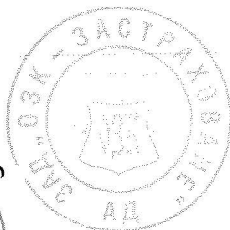
Длъжност: Изпълнителен директор

Подпис и печат: _____

Име и фамилия: Румен Димитров

Длъжност: Изпълнителен директор

Подпис и печат: _____

[Handwritten signatures and marks at the bottom of the page]